

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v priliciju levo), telefon št. 34.

Izloja vsak dan zvečer izveniš modelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 55.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele K 35—
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 55.

Italijani so bombardirali Gorico.

BOJI ZA GORICO. — VEČ ITALIJANSKIH POLKOV DO POLOVICE UNIČENIH.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglasajo:

Italijansko bojišče.

Italijani so neprestano nadaljevali svoje napore na fronti pri Plavah tja do severnega dela Dobrovske planote. Včeraj so napadale zopet zelo močne sile. Povsod so bile zavrnjene. V teh bojih je izgubilo več italijanskih polkov polovico svojega moštva. Danes po polnoči je vrgel neki zrakoplov številne bombe na mesto Gorico. Na drugih delih jugozapadne fronte se niso dogodili nikakršni omembe vredni dogodki.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

DAN PRVEGA NOVEMBRA NA GORIŠKEM.

Dunaj, 3. novembra. Iz vojno-poročevalskega stana 2. novembra:

Na Goriškem se vrše še vedno hudi boji. Potem, ko se je izjalovil na celo našo primorsko fronto napadeni splošni napad z najtežjimi izgubami Italijanov, poskušajo vse mogoče sile, kjerkoli jih je še kaj na razpolago, spraviti skupaj in izvršiti obupen sunek na onem napadalnem mestu, kjer bi se jim mogel nuditi kak krajevnii uspeh, ki bi bil združen z imenoma tako vroče zaželjenega goriškega mesta.

Temu cilju so veljali vsi napori včerajšnjega dne. Bil je za naše vrle čete, katerih delo v preteklih dveh tednih izvršeno, presega vse, kar se je dosedaj zgodilo na bojišču, posebno časten dan. Bilo je treba odbiti tudi naval svežih, z drugih front poklicanih sil sovražnikovih. Na goriško mostišče samo je navalil sovražnik z najmanj dvema novima brigadama, ki sta bili poprej na fronti pri Dolomitih. Hrib Sabotin so napadli dvakrat, Oslavje enkrat, pozicijo zapadno Pe v me štirikrat; vse zaman. Jako močni sunki so bi-

li naperjeni tudi na podgorsko višino, kjer je mogel sovražnik, kakor že večkrat, vdreti v nekatere jarke, katere pa je moral zopet zapustiti vsled izdatnega protinapada. Kakor navadno, so se pričeli sovražni napadi z bobnečim ognjem. Istočasno so naperili ljut razpršilni ogenj na prostore za našo fronto in zapadni del Gorice. Močni napadi na prostor pri Plavah in severni del Dobrovske visoke planote so imeli podpirati glavni sunek. Pri Plavah je naša artiljerija z uničujočim ognjem ustavila napad. Pri Zagorju je prišlo do bližinskih bojov, ki se še vrše. V severnem delu dobrovskega odseka so napravili napad več bataljonov na hrib Sv. Mihaela. Honvedski pešpolk št. 1 ga je krvavo odbil. Na prostoru Sv. Martina je navalilo pet italijanskih pešpolkov. Prišlo je v naših jarkih do spopada na nož na pest. Kar se je sovražnikov moglo rešiti, so bežali. Naše pozicije so ostale trdno v naših rokah.

Naši občudovanja vredni junaki ob Soči.

Curij, 3. novembra. »Neue Zürcher Zeitung« piše o bitki ob Soči: Delo avstro - ogrske armade, izvršeno v ravno končani štirinajstidnevni bitki ob Soči, je občudovanja vredno. To, kar je storila ta junaška armada v šestmesečnem borenju v obrambi proti štiri do petkratni italijanski premoči, je vredno največje pohvale, zlasti se, ker so Avstrijci vzdržali postojanke, katere je hotelo vojna uprava začetkom izprazniti, kakor južni Trentin in del soškega ozemlja. Čestitati moramo avstro - ogrskim četam radi tega velikega uspeha.

Naša trdna in neomajna straža na južno - zapadni fronti.

Še divja boj v svojih zadnjih rastkih, še poskuša obupani sovražnik z zadnjimi silami, da bi se povzpeli vendar do nečesa, kar bi značilno uspeh, še butajo navalni na mostišča in višinske planote, ali zaman je to borenje, obupanec omaga v kratkem času, naše hrabre čete so zmagale v silovitem boju, storile so

nekaj, kar občuduje ves svet. Odbile so sovražnika tako, da bo trajalo mesece, predno se bo mogel zopet postaviti na noge, da bo znova napadal, ako bo sploh še mogel to storiti. Naše čete na južno - zapadni fronti pa niso le obvarovale naše ozemlje proti verolomnemu sovražniku, ampak one imajo tudi svoj del na zmagah na južno - vzhodnem bojišču, kajti njihova neprelomljiva hrabrost, njihova vztrajnost v pozicijskih bojih, omogoča omenjenim četam zmagovito prodiranje na ruskih in srbskih tleh. Občudovanja so vredni naši junaki tudi v svojem premagovanju samega sebe, ker morajo vedno držati pozicije, braniti jih, odbijati, zavračati sovražnika, ko bi pa tako radi udarili po njem, ga napadli in pogнали tja čez črno-zolte mejnike. Disciplin je velika, vzorna, vse časti so vredni ti krvavi odbijalni boji. In domovina bo znala ceniti po zaslugi veliko delo junakov, izvršeno ob naši Soči.

200.000 italijanskih izgub.

Zadnji sunki italijanske ofenzive trajajo še. Večajo se izgube Italijanov, drugega rezultata ti sunki nimajo. Niti pedi zemlje si ni osvojil sovražnik, izgube pa so narasle na 200.000 mož in še rasejo. Cadorna hoče menda, da se vse italijansko prebivalstvo prepriča, da je nemogoče, predreti našo južno - zapadno fronto.

Na tirolski fronti.

Berolin, 2. novembra. Kakor se poroča »Lokalanzeigerju« iz c. in kr. vojno-poročevalskega stana, so bili velikanski napori Italijanov, da bi dosegli na tirolski fronti kak uspeh, popolnoma brezuspešni. Vsi napadi, ki so jih pričeli Italijani z velikimi masami, so se zlomili ob železnem odporu braniteljev Tirolske. Italijansko uradno poročilo je omenjalo zasedenje neke pozicije na Col di Lana, pri čemer je delovala desetkratna italijanska premoč, ali tu ni šlo v resnici za pozicijo samo, marveč za nos jarkov, 1 kilometer južno-vzhodno Col di Lana, katerega so izpraznile čete pred tako veliko premočjo začasno. — (Cadorna torej ukazuje svojim četam, da morajo v masah napadati tako male kose jarkov in ako doseže pri tem kak hipen uspeh, ga raztrobi v svet za velikanško pridobitev. Vselej pa se pokaže, kako malo so vredni taki uspehi, ki imajo vrednost čisto samo par ur.)

Nemška sodba o tretji bitki ob Soči.

Berolin, 2. novembra. (Kor. ur.) Sijajne uspehe avstro - ogrskih čet v tretji bitki ob Soči se tukaj splošno priznava in ceni. Ne samo v političnih in vojaških krogih, ampak tudi v pogovorih občinstva sploh se more konstatirati občudovanje radi junaške zavrnitve cele dneve trajajočih italijanskih napadov. Vojaški sodnik lista »B. Z. a. M.« govori danes o bitki ob Soči in poudarja, da pomen bojev, ki so jih izvedli zvesti zavezniki, tiči predvsem v tem, da so preprečili italijanski operacijski cilj. Razvtega pa ima zavrnitev italijanskega navalna še dalekosežnejši učinek, ki je v zvezi s splošnim vojnim položajem. Samo s tem, da se je posrečilo avstro - ogrskim četam za časa dosedanje vojne, držati pozicije na italijanski meji in odvrti sovražne napade, enako kakor so to storile nemške čete v Franciji in zapadni Flandriji, je bilo mogoče vojnemu vodstvu zaveznikov, izvršiti druge operacije nemoteno, namreč spomladi in poleti ofenzivo v Galiciji in Poljski in sedaj ofenzivo proti Srbiji. Članek končuje: Na delovanje avstro - ogrskih čet so bile tekom petih mesecev, katere že traja vojna, stavljeni največje zahteve. Izvršile so jih na vse smeri. Cela Nemčija bo pripoznavala njihovo hrabrost in vztrajnost, kakor tudi ženjalno in spretno vodstvo.

Salandrove nade na končno zmago.

V Parmi so otvorili novo bolnišnico. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi italijanski ministrski predsednik Salandra, ki je imel govor, v katerem je poudarjal, da nova bolnišnica dokumentira Italije nerazrušljivo latinsko kulturo, bolnišnica kaže, da Italija napreduje na potu kulture, medtem ko povisuje z vojno svoje državno stališče. Salandra je rekel, da upa za gotovo, da konča Italija zmagonosno težak boj, v katerega se je spustila. On upa, da se povrne srečno v Parmo, ko se bo smehljaj mir nad Italijo, ki bo močnejša in večja. — Lepo je govoril Salandra, ali prirideljivi svečanosti so se po tem govoru zaman trudili, da bi navzoča društva s svojimi zastavami spremila Salandro na kolodvor in ga tam v slovo pozdravila. Italijansko ljudstvo pač že sluti, kako daleč proč je Italija od že tolikokrat napovedane zmage.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. novembra. Iz vojno-poročevalskega stana:

Rim, 1. novembra. Uradno poročilo 31. oktobra: V dolini Astico so se bližali dne 29. oktobra jutraj sovražni oddelki, ki so poskusili varati nas s predajo, našim pozicijam na Tarrekopfu, katere so že dne 25. oktobra zvečer zamen napadli. Naše čete so sprevidele prevaro in otvorile ogenj. Sledil je ljut spopad, ki se je končal s popolnim porazom sovražnika. Pustil je 200 trupel na bojišču in 49 vjetnikov, med njimi dva oficirja, v naših rokah. Vplnili smo nad 100 pušk in mnogo municije. Na najvišji točki Rienzke doline je napadel sovražnik v noči na 30. oktobra z izdatnimi silami naše eksponirane pozicije na Sextensteinu. Po ljutem odporu so se morali naši umakniti. Ali jutraj so dobili ojačenje in so vrgli s hudim protinapadom sovražnika nazaj. V pridobitnih postojankah so se močno utrdili. Vzdržljive soške fronte je delovala večerja močno artiljerija in nekaj pehotnih napadov z obeh strani. Na hribu Svete Lucije smo zajeli sovražni strelski jarek in vjeli pri tem 15 mož. Na Podgori je poskusil sovražnik z močnimi silami dva napada, da bi zadržal naše napredovanje na višini grebena. Pod uničujočim ognjem naše artiljerije in strojnih pušk je moral obakrat iti nazaj. Bojišče je bilo pokrito s sovražnimi trupli. Dne 29. oktobra so ponovili naši zrakoplovi svoje drzne napade na visoko planoto Banjšice in na Kras. Obstrelevali so železniške postaje Sv. Lucije - Tolmin in Sempeter, kakor tudi številna taborišča in barake sovražnika. Navzlic neugodnim vremenskim razmeram in ognju številnih obrambnih topov, so se vrnili naši letalci nepoškodovani.

Rim, 1. novembra. V visokem Cordevolu je naša ofenziva znova napredovala v dnu doline in na severni strani Col di Lana. V zoni Folzarego smo odbili sovražni napad na mali Lagazoni. Na podgorski višini je ponovil sovražnik včeraj naše približevanje. Na Krasu nikakega važnega dogodka. Naši letalci so tudi včeraj nadaljevali s svojimi drznimi poleti. Bombardirali so številne vojaške točke, med njimi postajni Devin in Nabrežino, kakor tudi vlake, stoječe v tem kraju.

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. Leys.

(Konec.)

XXX.

Mož, ki je provzročil, da je prišla na dan resnica o drugi oporoki sira Rikarda Boldona in se je dokazalo, da so podpisi ponarejeni, je bil — Dane O' Leary. Ta bistroumni mladi mož, ki je bil zalotil svojega strica v pogovoru z bivšim slugo Boldonovim, ni pozabil začudenega pogleda, s katerim je Fulton motril Mathewa Faneja. Gredoč domov, je Dane previdno izpraševal svojega strica in je izvedel, da je Mathew Fane v pogovoru s Fultonom veliko več povedal, kakor je bilo varno povedati. Dane se je ustrašil, da naznani Fulton vse, kar je izvedel, policiji in da bodo potem strica gotovo spravili pod ključ. Ta strah je največ pomagal, da se je Fane vdal prigrvarjanju svojega nečaka in raje vse sam priznal, kakor da bi šele obtožna oblast vse dognala.

Tisti večer, ko je naposled ven-

darle zmagala pravica, je Fultona pripeljala radovednost v Fanejevo stanovanje. Faneja ni bilo doma, pač pa je sedel pri peči Dane O' Leary in čital svoj roman. Tekom pogovora, ki se je med njima razpredel, je povedal Fulton, da je spoznal Faneja dan po smrti sira Rikarda Boldona.

»Tisti dan,« je pripovedoval Fulton, »se je pripeljal Fane v Roby Chase. Poslal ga je bil odvetnik Feliks. Fane je takrat zelo nujno izpraševal, kdo izmed slug je kot priča podpisal Boldonovo oporoko, tisto oporoko, zaradi katere je bila lady Boldonova na sumu, da jo je odvetniku Feliksu ukradla. Fane je trdil, da je eden slug podpisal oporoko. A izkazalo se je tudi: če je sploh kdo oporoko podpisal kot priča, je mogel to biti samo pomožni duhovnik, gospod Lynd. Meni pa to ni šlo v glavo. Če bi bil Lynd podpisal oporoko, bi bila morala biti že spisana, ko je prišel obiskat rajnega mojega gospodarja. A oporoko je prinesel šele Feliks in jo je mogel pokazati siru Rikardu Boldonu šele po Lyndovem odhodu.«

O' Leary je previdoma najprej odgovoril Fulton, da se gotovo moti. Toda Fulton je zatrdil, da se ne moti in se rotil, da je peljal odvetnika Feliksa šele tedaj v sobo sira

Rikarda Boldona, ko je bil Lynd že odšel iz hiše. Dane je seve natančno poznal določbo zakona in iz Fultonovega pojasnila zajel prepričanje, da je druga oporoka sira Rikarda Boldona ponarejena.

O' Leary je bil človek, ki je pri vsaki stvari najprej preudaril, kako korist bi mu lahko prinesla. Tako je ravnal tudi v tem slučaju in šel po treznem premisleku iskat svojega novega znanca O' Neila ter mu vse povedal: O' Neil je kmalu izvedel, v kateri blaznici se nahaja Lynd. Na svoje veliko veselje je izvedel od zdravnikov, da je Lynd že popolnoma zdrav in da lahko vsako uro zapusti zavod. Še večje pa je postalo njegovo veselje, ko je Lynd povedal, da ni podpisal nikake oporoke, pač pa da mu je Rikard Boldon obljubil, da ostane pri svoji prvi oporoki in zapusti svoji ženi posestvo Roby Chase.

O' Neil je bil previden mož. Rekel si je najprej, da Lyndova izjava morda pri sodišču ne bo zalegla, saj je težko verjeti priči, ki je ravnokar zapustila blaznico, in potem je sklenil, da o celi stvari ne pove ničesar ne svojemu prijatelju Hughu Thesigerju, niti njegovi nevesti lady Boldonovi.

Cela zadeva je bila po Lyndo-

vem pojasnilu jasna. Sir Rikard Boldon je odvetniku Feliksu naročil, naj sestavi novo, za Ado neugodno oporoko. Feliks jo je sestavil, a ko jo je prinesel Boldonu, je ta ni hotel podpisati, češ, da si je stvar premislil. Feliks je potem izvedel, da je bil neposredno pred njim duhovski pomočnik Lynd pri Boldonu. Na večer Boldonovega pogreba je prišel Feliks zopet v Woodhurst in je tam še na kolodvoru iz ust župnika samega izvedel, da je Lynd zblaznel. Župnik je tedaj Feliksu tudi izročil pismo, katero mu je bil Lynd pisal. Po tem pismu je Feliks ponaredil Lyndov podpis na oporoki in tudi podpis Rikarda Boldona, ki mu je bil itak že dolgo let dobro znan.

Samo nekaj je tedaj še skrbelo Feliksa: Če je Rikard Boldon komu povedal, da ostane njegova prva oporoka veljavna. Toda, kazalo je, da na to skoro ni misliti. Lady Boldonova je bila tisti dan bolna in je ležala v postelji, župniku Bruceju pa Boldon gotovo ni povedal, da je imel namen, njegovo hčer oškodovati, a si je to premislil. Samo en človek bi bil lahko posvetil v celo zadevo, duhovski pomočnik Lynd. A ta je bil v blaznici in izključeno je bilo, da bi prišel še kdaj v Woodhurst in vso stvar pojasnil.

Odvetnik Feliks je ponaredil podpise, da bi zadobil oblast nad Ado Boldonovo, da bi ji mogel reči: ali se poročiš z menoj, ali pa moraš ostati do smrti vdova. V tem oziru je imel Feliks popoln uspeh in nekaj mesecev je živel v srečni uluziji, da dobi krasno ženo in velikansko premoženje. Toda kmalu je začel slutiti, da se bo lady Ada Boldonova raje odpovedala premoženju, kakor da bi se z njim poročila, in od tistega trenutka je hiral in slabel tako, da ga je že nekaj kapljic kokaina spravilo pod zemljo.

Povedati je samo še malo. Lady Boldonova in Hugh Thesiger sta bogato nagradila Daniela O' Learyja, ki jima je s svojo bistroumnostjo ohranil Boldonovo premoženje.

O' Neil in Marjorija sta bila poročena v župni cerkvi v Woodhurstu in lady Boldonova je dala svoji sestri lepo doto. Dva meseca pozneje sta stopila tudi Hugh in Ada pred altar. Zenitovansko potovanje je trajalo nekaj mesecev in v tem času je minila Hugh tudi želja, zapustiti Angleško. Vrnil se je v London, kjer se srečen in vesel pripravlja za politično kariero.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

S posebnim dekretom se zvišuje proračun bilance vojnega ministrstva za 400 milijonov lir.

V Turinu se je vršilo veliko učiteljsko zborovanje, na katerem so zastopniki vlade zabičevali 80.000 italijanskim učiteljem, da morajo vzgajati šolsko mladino v sovraštvo do nelojalnih nasprotnikov in do nemške kulture. Rimsko društvo »Pro Italia« pa je kategorično odklonilo vabilo k pristopu v »protinemško ligo«, poudarjajoč, da hoče društvo služiti samo onim velikim gospodarskim interesom, ki bodo prevladali po sklepu miru, pa naj se evropski položaj razvije tako ali tako.

Salandra.

Lugano, 3. novembra. Salandra pride danes zvečer v Milan in ostane tu dva ali tri dni, da bo prisostvoval svečani položitvi temeljnega kamna za zavod višje kulture, ob kateri priliki bo imel najbrže, kakor se splošno pričakuje, političen govor.

Giollitti.

Kakor poročajo iz Turina, dobi-va Giollitti vsak dan na stotine grozilnih pism, v katerih se mu obljublja ob napadi, ako se bo drznil v poslanski zbornici oglašati se proti vojni.

Ponočni juriš.

28. oktobra.

Vedra je in sveža noč, mesečina tako svetla, da moreš pri njej pisati pismo domov, pismo, v katerem sporočaš, da si živ in zdrav in da hrepeniš po razgovoru s starimi znanci in po toplem družinskem domu. Nekaj te poziva, da razmišljaš in sanjaš o srečni bodočnosti. Ali rožnata ugibanja se zlivajo na koncu v grupacijo bojev in potez, iz katerih kakor da razločiš krčevite gibe Laokoona in brezpomerno resignacijo Niobe. Na odrju, ki je urejen za »Romeja in Julijo«, besni nebrzdani ciklon »Kralja Leara«.

Že nekaj ur divjajo italijanski brzometni topovi po kraških višinah. Otvorilo se je devet koncentričnih krogov Dantejevega »Pekla« in izmetavajo ognjeno lavo po svem kamenju. Iz višnjevega in žoltega plamena se dvigajo oblaki mrkega dima

in obvijajo s turobno tančico doline in rhyove. Ako zapreš oči, se ti zdi, da tisoč ciklopov udari s težkimi sekirami po stoletnih hrastih in stebela se rušijo z bučnim treskom na tla. Tedaj se vsi zvoki vzjedinjajo v en sam zvok.

Vojaki čakajo na svojem mestu in se ne ganejo. V peklenski simfoniji se ne čuje vzdihov ranjencev, na mrtve pa se nikdo ne ozira, ker zanje ni pomoči na tem svetu, iz one nižine pride kmalu sovražnik in morda se razvije v teh kritičnih borba na življenje in smrt. Ali se more reči, da naši možje sovražijo svoje nasprotnike? Ne, oni jih obžalujejo. Teško jim je pri srcu, kadar mislijo na ono bedno, nahujskano maso, ki so jo zapeljale fraze rimskega imperija, od katerega bi ne bil imel nihče koristi razven nekoliko italijanskih kapitalistov in mogotcev.

Zična obramba je razorožena, jarki zunaj precej poškodovani. Sovražno artiljerijsko streljanje postaja slabše, znamenje, da se sedaj že pehota vzpenja na brdo. Naš reflektor odkriva tam doli v redkem gozdiču žive sence. Topništvo z boka udarja po njih. Moštvo meče iz zavetja razsvetljevalne rakete in polagoma strelja. Italijani se ne dajo odgnati. Vedno se jim pridružujejo nove kolone in živahno se vzpenjajo skupno navzgor. Reflektor in rakete pretvarjajo noč v dan. Pokanje navadnih in strojnih pušk je vedno močnejše. Dvajset korakov pred raztrgano žično oviro se vrže prva sovražna rojna črta na juriš. »Avanti Savoja!« Kot ognjene kače jim sikajo pod nogami mine, v zrak leti ognjeni pramen in krvavi udje človeških teles. Pojavijo se druge vrste. Strojne puške kose kot burja. Vendar pride do borbe z ročnimi granatami. Nekateri napadali se strinejo v zavetja sama ali se ne vrnejo več iz njih. Od 1000 ljudi se jih je spustilo končno nekoliko v beg. Pehotni in topovski ogenj jih je na begu razredčil. Kasno ponoči je zavlada mir na bojišču. Tu in tam še kaka raketa, kak strel iz puške, kako razsvetljevanje iz reflektorja. Italijani so se potegnili v svoja zavetja, izmučeni, izkrvavljeni, uničeni. Inteligentnejši gotovo mislijo: Čemu ta krvava borba proti našemu bivšemu zavezniku, čemu vedno nove hekatombe ljudskih žrtev?

P. G.

Zavezniške čete so prekoračile črto Čačak - Kragujevac.

NAŠE PRODIRANJE V ČRNO GORO. — UŽICE ZAVZETE. — BOJI PRI ČAČAKU. — PLEN V KRAGUJEVCU.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglajaš:

Jugovzhodno bojišče.

Proti Črni gori se boreče avstro-ogrske čete so v naskoku zavzele južno od Avtovca na sovražnih tleh ležečo višino Bobijo in tri druge vrhove, ki so jih Črnogorci žilavo branili. Pri naskoku na pozicijo na Bobiji smo vplenili neki 12 centimetrski top italijanskega izvoza.

Od zavezniških čet, ki operirajo v Srbiji, je vkorakala neka avstro-ogrska kolona v Užice. Druge c. in kr. čete stoje južno in jugovzhodno od Čačaka v boju. Južno od ceste iz Čačaka v Kragujevac in severno in severovzhodno od Jagodine so napadli avstro-ogrskih in nemških čet kljub najbolj trdovratnemu nasprotnikovemu odporu povsod pridobili prostora.

V Kragujevcu smo vplenili 6 topov, 20 topovskih plaščev, 12 metalcev min, nekaj tisoč pušk, mnogo municije in vojnega materiala.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOJI V SRBIJI. — PRODIRANJE BOLGARSKE ARMADE.

Berolin, 3. novembra. (Kor. ur.) Veliki glavni stan, dne 3. novembra.

Balkansko bojišče.

Užice so zasedene.

Cesta Čačak - Kragujevac je prekoračena. Na obeh straneh Morave se sovražnik še trdovratno upira.

V Kragujevcu smo vplenili 6 topov, 20 topovskih plaščev, 12 metalcev min, več tisoč pušk, mnogo municije in materiala.

Nemške čete armade generala v. Kövessa so vjele včeraj 350 mož ter vplenile 4 tope.

Armada generala v. Gallwitzja je vjele zadnja 2 dneva 1100 Srbov.

Armada generala Bojadževa je zapadno od Platinice na obeh straneh ceste Zaječar - Paračin vrgla sovražnika nazaj, vjele 230 mož ter vplenila 4 tope. Jugovzhodno od Knjačevca zasledujoče bolgarske čete, so zavzele mostičke pri Svrliju, prekoračile Svrlijski Timok ter prodirajo preko Plesbrega (1327 m) in preko Gulijske planine (1369 m) v dolino Nišave. Vjele so 300 Srbov in vplenili 2 strojni puški. Čete, ki so prodrele v dolino Nišave, so se pred nadmočnim napadom umaknile. Bogovbreg (1154 m) zapadno od Bele Palanke drže.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 3. novembra. (Kor. urad.) Uradno poročilo z dne 2. novembra. Prodiranje naših čet se je nadaljevalo tudi danes. Na poti Zaječar - Paračin smo zasedli mesto Boljevac (24 km zapadno od Zaječara) ter dosegli črto Valakone (severno od Boljevac) in Dobrnjevac (3 km jugovzhodno od Boljevac). V dolini Svrlijskega Timoka smo po trdovratnih bojih dosegli črto Kalafat, višina 572 (10 km severovzhodno od Niša). Prekonoge (2 km južno od Svrlija), Prekonoska planina, višina 951 (5 kilometrov južno od Svrlija) in višina 1099 na Visegrad planini (7 km južno od Svrlija). Glasom izpovedi vjetnikov se je udeležil kralj Peter sam na tej fronti boja.

Iz doline Vlasine so Srbi pregnani iz njihovih pozicij. Naše čete so vzele črto Secanica - Brestov dol. (Ti trije kraji leže kakih 28 km vzhodno od Leskovca.) Tu smo vjele nadaljnjih 600 Srbov. Na drugih frontah nobenih posebnih izprembe.

SRBSKO URADNO POROČILO.

Srbski generalni štab poroča 27. oktobra:

Srbsko-avstrijsko-nemška fronta: Na desnem bregu Morave so ohranile naše čete vse s protinapadom pridobile pozicije. Nemške in avstrijske čete so udarile danes z novimi silami, da te pozicije zavojujejo. Boj se je razvil zlasti na

črto Svilajnac - Sedlari (10 kilometrov jug - vzhodno Svilajnac) - Setonje (22 km severo - vzhodno Svilajnac). Vse napade smo odbili s velikimi izgubami za sovražnika. Na levem bregu Morave so se vršili krvavi boji. Na črto Čumić (17 km severo - zapadno Kragujevac) - Sipić (18 km severno Kragujevac) nas sovražnik neprestano napada ter žrtvuje dosedaj brezuspešno mnogo ljudi. Vsled velikih izgub v zadnjih dneh, je sovražnik na skrajnem levem krilu prenehal napadati.

Srbsko - bolgarska fronta: V dolini južno Morave trajajo boji dan in noč, ne da bi povzročili omembe vredno spremembo položaja. Bolgarski vjetniki izpovedujejo, da se Bolgari temu nepričakovnemu odporu Srbov jako čudijo, ker so upali, da bodo vsled nemškega navala s severa, svoje delo z lahkoto opravili. V Timoški dolini so Srbi po večdnevni bojih opustili Zaječar in Pirov ter so se umaknili na višje ležeče pozicije. Prizadejali so sovražniku silno težke izgube.

POLOŽAJ NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Vojaški strokovnjaki pišejo: Močne srbske sile so prešle v dolino Nišave v protiofenzivo proti tamkaj operirajočim bolgarskim četam. Ta protinapad ima lahko dvoje namenov: Srbi hočejo omogočiti svojim med Timokom in Moravo severno Nišave stoječim silam ugoden umik po dolini Morave, morda pa nameravajo tudi zadržati prodiranje bolgarske fronte. Prvi sunek se jim je posrečil, Bolgari so se jim morali v dolini Nišave umakniti. Nastala pa je vsled omenjene srbske protiofenzive ravno na tem delu fronte prav čudna situacija: Bolgari so se od Svrlija sem približali Nišavi in tako se nahajajo njihove čete za hrbtom srbske skupine, ki je udarila ob Nišavi navzgor, sami pa so zopet tudi med dvema ognjema. V taki situaciji imajo strategji prvo besedo. Na ostalih srbskih frontah se vršijo ljuti boji. Navzlic opetovanim srbskim protinapadom napredujejo naše in nemške čete tako v dolini Golijske Morave, kakor ob veliki Moravi proti jugu. Vedno bolj energične postajajo tudi naše operacije na srbski zapadni fronti.

Zanimivo je bolgarsko poročilo, da se nahaja kralj Peter, o katerem se je poročalo, da je odpotoval v Črno goro, na fronti pri četah, ki se borijo proti Bolgarom.

Položaj srbske armade.

Vojaški sotrudnik švedskega lista »Morgenbladet« razpravlja pod naslovom »Finis Serbiae« o položaju srbske armade ter pravi: Vest, da je Kragujevac osvojen, je najzlastnejša, kar smo jih prejeli od pričetka zavezniške ofenzive proti Srbiji. Treba je priznati junaštvo braniteljev srbskega ozemlja, pa tudi energično ofenzivno silo zaveznikov, ki so se navzlic velikim izgubam, navzlic trdovratnemu odporu in mnogim terenskim težkostim polastili ene srbske obrambene črte za drugo. Srbi so bili severno Kragujevac jako močno utrjeni in v neprestanih bojih svojih zadnjih vojev so upali oslabiti sovražnika ter polagoma ustaviti njegovo prodiranje. Prišlo pa je drugače. Kaže se, da pojava morala srbske vojske; s tem pa je vojna v Srbiji dejansko že odločena. Ako pade tudi Niš, potem preostane Srbom le še ena pot — umikanje proti zapadu, ki pa je radi goratega terena — skoraj nemogoče. Bojimo se da je usoda hrabrih Srbov zapečatena, ako jim četverozveza ne more več pomagati. To pa je skoraj neverjetno.

Bolgarska »Vojenni Izvestia«, organ bolg. generalnega štaba, pravi, da bo srbska armada kmalu popolnoma obkoljena in da ji ne preostane ničesar drugega, kakor poginiti ali pa se udati. Posebno važne so avstrijske operacije pri Višegradu in ob Črnogorski meji, ki ogrožajo srbsko umikalno črto na Črno goro. V Marsiliji se pripravlja ekspedicijski zbor 250—300.000 mož, toda primerna oprema bo zahtevala toliko časa, da bo Srbija med tem že uničena.

Naše armade na Balkanu.

Petrogradski listi sodijo, da štejejo zavezniške armade centralnih držav na srbskih bojiščih 900.000 mož. Všteta je seveda tudi bolgarska armada gen. Bojadževa.

Odločilna bitka v Makedoniji?

Angleški listi poročajo iz Bukarešte: Angleške čete hitijo v naglih pohodih na srbsko fronto. Prihodnji teden je pričakovati v Makedoniji velike odločilne bitke.

Koncentracija turških čet v Trakiji.

»Temps« javlja: V Trakiji se zbirajo številne turške čete, ki odhajajo bolgarski armadi na pomoč.

Ponovno bombardiranje Varne in Burgasa.

»Kölnische Zeitung« javlja: Pariški listi poročajo, da je rusko brodogradništvo v petek ponovno bombardiralo Varne in Burgas. Bombardement je trajal ves dan.

Izkrcanje četverozveznih čet v Dedeagaču?

Francoski in angleški listi javljajo, da so se v Dedeagaču izkrcale entente čete, ki so že zlomile odpor tamkaj s nahajajočih bolgarskih oddelkov. Vesti iz Bukarešte označujejo ta poročila kot izmišljotino.

Bolgarsko armadno vodstvo je na entente čete pripravljeno.

»Pester Lloyd« javlja iz Sofije: Bolgarsko armadno vodstvo je vse pripravilo, da se izdatno upre eventualnemu prodiranju francosko - angleških čet. Bolgari računajo, da bo spravila četverozveza do konca decembra kakih 300.000 mož na balkansko bojišče.

Mesto pomoči — dobri nasveti.

Milanski »Corriere della sera« razpravlja znova o vprašanju, kako bi se dalo Srbiji najbolj pomagati. »Corriere« priporoča, da naj udarijo četverozvezne čete čez Santi Quaranta na Bitolj, pot je le 200 km dolga, cesta izvrstna. Santi Quaranta leži sicer v onem delu Epira, ki so ga sedaj zasedli Grki, državno pravno pa pripada še vedno Albaniji.

Srbija ni hotela skleniti miru.

Da se je Srbija vedoma in hoté izpostavila sedanjim katastrofi, dokazuje razgovor amerikanskega poročevalca Wiganda z ogrskim min. predsednikom grofom Tiszo, ki je dejal: Tudi jaz sem mnenja, da se bliža srbska drama svojemu koncu. Ali bo to povzročilo tudi odločilni preobrat cele vojne, tega ne vem. Priznavam, da so Srbi hrabri vojaki, izjavljam pa, da ne vem ničesar o tem, da bi bila Srbija hotela mir.

DROBNE VESTI IZ BOLGARIJE.

Cesar Franc Jožef je odlikoval bolgarskega kralja z vojaškim zaslužnim križem I. razreda, oba princa Borisa in Kirila pa z vojnim zaslužnim križem III. razreda.

Bolgarska vlada je odredila, da se imenuje sofijska katedrala Aleksandra Nevskega, ki je zgrajena v ruskem stilu in od ruskih umetnikov, v bodoče »katedrala sv. Cirila in Metoda«.

Bolgarsko naučno ministrstvo je dalo vse italijanske in francoske šole v bodoče »katedrala sv. Cirila in Metoda«.

Vojna z Rusijo.

BOJI OB STRIPI IN ZA SIEMKOVCE.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglajaš:

Rusko bojišče.

Boji ob Stripi trajajo. Rusi so postavili ojačenja v boj. Severovzhodno od Buczaczt se je razbil ruski napad v našem ognju. Severno od Sienjave se je vršil ves dan ljut boj za posest kraja Siemkovec. Protinapad avstro - ogrskih čet, o katerem smo poročali včeraj, se je končal po bojih zdaj uspešnih, zdaj neuspešnih, s tem, da smo pregnali Ruse iz vasi in pristave. Včeraj ponoči so napadle nove ruske sile, tako da smo zopet izgubili nekaj skupin hiš. Danes se boj nadaljuje. Tudi ob ribniku, severno od Siemkovcev, se vrše boj. Avstro - ogrske in nemške bojne sile pod poveljništvom generala von Linsingena so prodrele v sunkih s svojimi skupinami v glavne pozicije pri Bielgovu, zapadno od Cartorijskega. Vjele so 5 častnikov in 660 mož ter vplenile 3 strojne puške. Sicer je položaj na severo - vzhodu neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

BOJI PRI DVINSKU IN ČARTORIJSKU.

Berolin, 3. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 3. novembra.

Vzhodno bojišče.

Armadna skupina generalfeldmaršala von Hindenburga.

Pred Dvinskom so Rusi nadaljevali svoje napade. Pri Ilukstu in Garbunovki smo jih odbili. Štirikrat so z neobičajnimi izgubami brezuspešno napadli naše pozicije pri Gatenih. Med jezeroma Sventen in Ilzen smo morali svojo črto zapogniti nazaj. Tam se je posrečilo Rusom, vzeti vas Nikuliski.

Glavni rusofilski list »Balkanska Tribuna« je prenehal izhajati. Rusofilska »Mir« in »Duma« sta svoj program spremenila ter prinašata navdušene članke za zvezo med Bolgarijo in Nemčijo.

»Pester Lloyd« javlja, da je bolgarska vlada dognala, da so hoteli Francozi in Angleži bolgarske poslance podkupiti. Nekateri agrarci so do dobili za propagando proti kralju in vladi po 3 milijone frankov.

Francoski poslanik pri kralju Konstantinu.

Iz Aten poročajo: V nedeljo je sprejel kralj Konstantin francoskega poslanika Guillemina v dolgi posebni avdijenci. Zastopnik Francije je kralju razložil razvoj položaja na Balkanu ter je razpravljal zlasti o onih vprašanjih, ki interesirajo izključno Grško. Dal je tudi pojasnila o izkrcanju četverozveznih čet ter o nadaljnjih načrtih entente. Vladni list »Kaivi« zatrjuje, da je kralj poslanika zelo blagohotno poslušal ter mu izrazil simpatije grškega naroda za Francijo.

Koncentracija grških čet pri Solunu.

Iz Aten poročajo: Mobilizacija grške armade je končana. Pri Solunu je koncentriranih 200.000 mož grških čet.

Pesimizem glede Romunije.

Iz Londona poročajo: Angleški krogi so glede Romunije pesimistični. Četverozveza je pristala sicer na vse svoječasne romunske zahteve glede teritorialnih kompenzacij, toda vesti iz Bukarešte pravijo, da se Romunija več ne mara pridružiti četverozvezi in da tudi ni pripravljena pripustiti prehoda ruskih čet preko svojega teritorija.

Grof Tisza o Romuniji.

Grof Tisza se je izrazil napram poročevalcu ameriških listov Karlu Wiegandu o razmerju med centralnimi državama in Romusko tako-le: Zdi se, da ne izgleda tako, kakor da bi Romunska opustila svoje sedanje stališče. Pri današnji situaciji se zdi, da ni velikega pomena, če se bo pridružila ententi kot zaveznica. Da naj bi šla z nami, na to ne računamo.

Nova izvozna pogodba z Romunijo.

Dunajski »Abend« javlja iz Bukarešte: Avstrijski poslanik grof Czernin je imel konferenco z romunskim min. predsednikom. V političnih krogih se zatrjuje, da se vršijo med centralnimi državama in Romunijo pogajanja o novi pogodbi, ki bi naj uredila izvoz žita iz Romunije.

Armadna skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Položaj je neizpremenjen.

Armadna skupina generala von Linsingena.

Na Oginskem prekopu smo odbili sovražni sunek proti zatvornicam pri Osariših. Na obeh straneh ceste Lisovo - Cartorijsk smo prisilili Ruse, da so se iznova še delj umaknili. Vjele smo 5 častnikov in 660 mož ter vplenili 3 strojne puške. Pri četah generala grofa v. Bothmerja se vrše boji še v severnem delu Siemkovcev.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ob Dnjestrju.

Iz Črnovic poročajo: Na severnem bregu Dnjestra, vzhodno od izliva Sereta so se Rusi opetovano trudili pognati naše čete z levega brega Dnjestra. Zadnji čas so naskakovali v 9 vrstah, kljub temu pa se jim ni nikjer posrečilo zavzeti kaj ozemlja. Umakniti so se morali in pustiti na bojišču svoje mrtve in ranjene. Zlasti so trpeli Rusi vsled ognja naših strojnih pušk. Koliko izgub so imeli, še ni znano.

Rusija se oborožuje.

Kodanj, 1. novembra. »Morningpost« javlja iz Petrograda: Vsa Rusija je sedaj podobna velikanskemu vojaškemu taboru. Vlada je vzela vse tovarne in večje delavnice za izdelovanje municije in drugi vojni material. Skoro vse železnice so podrejene vojaškim oblastim; tudi železniško osebje je podvrženo vojaškim postavam. S fronte so poklicani vsi mehaniki, da izdelujejo municijo.

Novi vpoklici v Rusiji.

Iz Stockholm poročajo: Carjev ukaz določa, da je sedaj vpoklicati tudi vse 43 do 45letne Ruse, ki so bili do sedaj oproščeni vojaške službe.

Pomanjkanje častnikov v Rusiji.

»Vossische Ztg.« poroča, da bodo z novim letom otvorili v Rusiji 9 novih vojnišol za častnike. V te šole bodo sprejemali za devetmesečni pouk najprej 19letne in potem 20letne visokošolce, ki se bodo prostovoljno oglašili. Če bi takih ne bilo zadostno število se bodo vršili med visokošolci nabori.

Ruske čete iz Finske.

»Lokalanzeiger« poroča iz Aoba: Ruske čete iz finskih mest pošiljajo sedaj v južno Rusijo. Dan na dan odhajajo vojaški vlaki. V celnem naj odide na bojišča 100.000 mož. Posadke, ki zapuste Finsko, bodo nadomestili z novinci iz notranje Rusije.

Russkij in Ivanov.

Glasom izpovedi nekega vjetelega ruskega akademika je v ruski vojski znano, da vlada med vrhovnim poveljnikom Russkim in Ivanovom nesoglasje. Russkij je za čisto defenzivo, Ivanov pa namerava močno ofenzivo ter je tako tudi deloval. General Kuropatkin, ki se je povrnil je za taktiko Ivanova.

Car v Kavkazu.

Norveški listi poročajo: Ruski car in prestolonaslednik sta se mudila v Kavkazu v glavnem stanu velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, ki predlaga, da naj bi se ruska armada držala v Kavkazu popolnoma v defenzivi ter oddala večino svojih čet za ekspedicijo na Balkan, katero hoče Nikolaj Nikolajevič sam organizirati in voditi. Carja je spremljal general Radko Dimitrijevič. Po carjevi vrnitvi se vrše važna odločilna posvetovanja v ruskem glavnem stanu. Polivanov in Russkij sta proti balkanski ekspediciji.

RUSKO URADNO POROČILO.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 1. novembra pravi: V Galiciji smo zasedli v noči na 31. oktober pod zaščito megle dele sovražnih zakopov pri Pokropivni ob Stripi, severozapadno od Tarnopola. Sovražnik je takoj poskusil protinapad, mi pa smo ga zavrnili. Po hudem bajonetnem boju so zasedle naše čete vas Siemkovec ob Stripi jugozapadno od Tarnopola. Velik del Nemcev, ki so branili to vas, smo pobili, druge smo vjeli. Stetje vjetih in plena še ni končano.

V Vzhodnem morju je ena naših torpedovk v Riškem zalivu vzela na krov zbit nemški hidroplan; moštvo smo vjeli.

Drobne vesti iz Rusije in Poljske.

V Moskvi nameravajo pretvoriti vse šole v bolnice. Devet gimnazij je Rdečemu križu že na razpolago.

Notranji minister Chvostov je izdal naredbo, ki prepoveduje lekar- nam brez recepta prodajati alkoholne preparate.

Preko Krakova poročajo, da so varšavski odvetniki na svojem zborovanju sklenili s 162 glasovi proti 138 glasovom, da ne bodo sodelovali pri novih nemških sodiščih kot sodniki.

V mestu Aleksandrovo je izbruhnil pegasti legar ter se epidemično razširja. Šole, cerkve in trgi so zaprti.

Po celi Rusiji vlada velika draginja. Tako poročajo, da je cena mesa poskočila za 38%, galanterijsko blago je v Moskvi poskočilo do 50%. Ob Črnem morju so poskočile cene za stanovanja tako, da bo treba uvesti tam maksimalne cene. Zlasti hudo pa je za premog in drva. Cena premoga je poskočila ponekod od 17 na 55 kopejk za pud.

Novo rusko notranje posojilo.

Stockholm, 2. novembra. (Kor. urad.) »Berlingske Tidende« poroča iz Petrograda: Zastopniki velikih bank so se razgovarjali o novem notranjem posojilu v znesku ene milijarde, ki naj se obrestuje po 5 $\frac{1}{2}$ % in poplača v 10. letih. Banke so prevzele v celem 600 milijonov rubljev posojila. Posojilo se bo izdalo dne 15. novembra. Prvo vplačilo se mora izvršiti meseca novembra, ostala vplačila v času od januarja do marca 1916.

ZAPADNO BOJIŠČE.**BOJI PRI SOUCHEZU.**

Berolin, 3. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 3. novembra.

Zapadno bojišče.

Nobenih bistvenih dogodkov. Ob potoku Souchez, severo-vzhodno od istoimenskega kraja, smo po načrtu izpraznili del daleč naprej segajočega jarka v dolžini kakih 100 metrov. Vzhodno od Peronna se je moralo v ognju naše pehote spustiti na

tla neko angleško letalo. Vodja letala (neki častnik) je vjet.

Vrhovno armadno vodstvo.

V Champagni.

Vojni poročevalec »Vossische Zeitung«, dr. Maks Osborn, poroča: V Artoisu so pregnali Bavarci sovražnika severo - vzhodno od Neuville - St. Vaasta iz njegovih pozicij ter tako zasigurali našo posest višine Vimy, jugo - vzhodno od Givenchy en Gobbelle in Soucheza. V Champagni se je posrečil sijajen suhek, ki nam je dal zopet v roke višino 192. Ti vrhovi, ki jih imenujemo Butte de Tahure in ki leže pred železnico Somme Py - Challerange ter se v raznih zarezah znižujejo proti jugu, tvorijo uspeh napada francoske premoči v drugi jesenski bitki v Champagni dne 6. oktobra. Tu smo takrat ustavili sovražni napad velikih čet. Zopetno zasedenje te točke je zelo razveseljivo. Že se vrši boj tudi za kraj Tahure sam, južno od tod v kotlini.

Boji pri Ypresu.

London, 2. novembra. (Kor. ur.) Feldmaršal French poroča: Sovražnik je silno obstajeval dne 29. oktobra pozicije vzhodno od Ypresa. Sicer je artiljerija zaradi meglenega in mokrega vremena zadnje dni zopet manj delovala. Iz seznamov izgub sedem nemških bataljonov, ki so se udeležili bojev pri Loosu, izhaja, da so znašale njih izgube kakih 80 odstotkov.

Francosko in belgijsko poročilo.

Uradno francosko poročilo od nedelje zvečer: Tekom živahnih artiljerijskih bojev v pokrajini pri Lombardiydu so naše baterije razdejale več sovražnih opazovalnih postaj. V Artoisu traja obojestranski topovski ogenj severno in vzhodno od Soucheza, zlasti ob potoku Boise in severo - vzhodno od Neuville in Saint Vaasta. Boj se z veliko ljutostjo nadaljuje za posest delov strelskih jarkov, v katere je bil sovražnik včeraj vdrl. Deloma smo jih zopet zavzeli. V Champagni so obnovili Nemci po novi artiljerijski pripravi, uporabljajoč velikokalibrske granate z dušecimi plini, svoje napade v pokrajini severno od Le Mesnila. Čez dan so poskusili štiri naskoke: prvi naskok ob 6. na vzhodnem koncu La Courtine, drugi ob 12. proti Tahuru, tretji ob 2. popoldne južno od vasi, četrti ob 4. popoldne proti grebenom na severo-vzhodu. Povsod jih je sprejel naš artiljerijski ogenj in pehota, ki sta jih prisilila, da so se v neredu umaknili v svoje izhodne järke. Zopet so imeli velike izgube; 356 neranjenih vjetnikov, med njimi 3 častniki, so ostali v naših rokah. Iz Vogezev, zlasti v pokrajini Ban de Sapt in Violu poročajo o posebno silnih artiljerijskih bojih.

Belgijsko poročilo. Sovražnik je dne 31. oktobra slabotno deloval. Njegove baterije so obstreljevale pokrajino pri Dixmuidnu in odsek med Noordshoote in Steenstraate. Naša artiljerija je odgovarjala z ognjem za revanšo.

Novačenje na Angleškem.

London, 2. novembra. (Kor. ur.) Lord Derby je imel z delavskim odborom za novačenje sestanek, na katerem so se razgovarjali o nadaljnjem delovanju te korporacije. Na merodajnem mestu trde, da je uspeh novačenja po Derbyjevem načrtu sijajen. To je pripisati v veliki meri sodelovanju odseka delavcev.

Nove metode.

London, 2. novembra. (Kor. ur.) Listi se bavijo z nemškim velikim generalnim štabom. Bivši berlinski korespondenti »Timesa« in »Daily Maila« pišejo o njem. Članek »Daily Maila« se konča: »Anglija ne more posnemati nemškega generalnega štaba.« »Times« pa pišejo: »Dolga poročila Frencha od junija do 8. oktobra delajo vtisk, da je dosežen stadij vojne, ki zahteva nove metode. Angleži so potisnili Nemce z velikimi žrtvami nazaj, njih črte pa niso prodrli.

Nov nemški armadni poveljnik.

»Leipziger Neueste Nachrichten« poročajo iz Berlina je dobil dosedanj saksonski vojni minister general infanterije v. Carlowitz poveljništvo nad neko nemško armado. Njegov generalštabni šef je polkovnik v. Lotzberg.

Izjave angleškega min. predsednika Asquitha.

London, 3. novembra. Reuterjev urad je obelodanil obširno poročilo o govoru ministrskega predsednika Asquitha. Ta je najprej izrazil obžalovanje in simpatije celega parlamenta kralju, čigar poškodbe na

srečo niso težke, in je potem rekel: Bojim se, da bom razočaral mnogo pričakovanj; pričakovanja tistih, ki mislijo, da je moja dolžnost, nastopiti danes kot obtoženec, ki zagovarja dvomljivo stvar kakor pač ve in zna, ali v beli obleki s svečami v obeh rokah kot skesanec, ki dela pokoro in prosi oduščenja. Ne mislim nastopiti v nobeni teh vlog. (Glasno odobravanje.) Govoril bom kot načelnik vlade (Cujte! Cujte!) in narodu popisal, kolikor je mogoče položaj, kakršen je sedaj in kakršenega je pričakovati, ker je narod, kakor mislim, danes ravno tako odločen, kakor kdaj poprej, odločen, nadaljevati vojno do uspešnega konca. (Glasno odobravanje.) Vlada, naj bo kakorkoli sestavljena, zaupa, da bo porabila vsa sredstva in če treba, izčrpala vse vires, da dosežemo svoj skupni najvišji cilj. (Glasno odobravanje.) Res je, da je obzorje danes nekoliko oblačno. Ta vojna je bila, kakor vse vojne, bogata presenečenj in razočaranj za vse udeležence. Od te dežele se zdi, da zahteva v sedanjem trenutku predvsem tri stvari: Pravega smisla za trenutek, brezmejne potrpežljivosti in neizčrpne zaloge poguma za dejanja in za vztrajanje. (Odobravanje.) Ne verjamem, da je na našem narodu v celoti spoznati pojemanje ali pomanjkanje teh lastnosti. Vse, kar želi, je to, da se mu pove, v kolikor to dovoljujejo diplomatični in vojaški oziri, kako naša stvar stoji, in zagotavljam vas, da igramo v nadaljevanju obrambi te stvari kot vlada in narod dostojno vlogo. Ko smo začeli vojno, smo poslali šest infanterijskih in tri kavalerijske divizije v inozemstvo. Pri operacijah, ki jih je ravno popisal French, je zapovedoval skoro enemu milijonu mož. (Glasno odobravanje.) Prištet je še čete ob Dardanelah, v Egiptu in na drugih bojiščih ter rezervno v garnizijah za obrambo združene kraljevine in daleč od tod ležečih delov države. V zadnjih 15 mesecih smo nabrali tako veliko mož za armado, kakor še nikoli, pri čemer ni všteta mornarica. — Govornik je potem našel sile, ki so jih pripravile kolonije in je nadaljeval: Od začetka vojne je pomorski transportni oddelek samo za armado prepeljal 2 in pol milijona oficirjev in vojakov, 320.000 bolnikov, ranjenecv in strežnic, 2 in pol milijona ton provijanta in municije in 8000 konj, mul in velblodov. Operacije so zahtevale na tisoče potovanj po morjih in so bila v začetku izpostavljena podjetjem nemških križark in ki jih nemški podmorski čolni kolikor toliko tudi sedaj še ogrožajo. Omembe je vredno, da so bile izgube na življenjih pri teh gigantskih operacijah na morju, dosti manjše, kakor eno desetinko procenta. (Odobravanje.) Ne verjamem, da bi svetovna zgodovina o kakem narodu, ali o kakih dobi vedela navesti podobnih rekordov. V teh številkah niso obsežene milijone ton zalog, zlasti premoga in olja, ki so bile prepeljene za brodovja zaveznikov. Obenem se spominjamo mož našega velikega brodovja, ki žive v meglenih daljavah, neopaženi, ne da bi se o njih mnogo slišalo, ki pa vendar nepopisno vrlo in pazljivo služijo celi državi, ne le s tem, da nas popolnoma varujejo invazije, ampak so tudi vsa odprta morja od enega konca sveta do drugega, očistili nemških križark, in tudi vseh nemških trgovskih ladij. Številke kakor te, povedo več, kakor cele strani retorike. — Ozrši se po raznih bojiščih, je Asquith poudarjal, da Nemci na zapadnem bojišču od konca aprila ne enega čevlja ozemlja niso zavzeli. Glede vzhodnega bojišča je rekel, da ima Angleška največje zaupanje v zmoglost Rusije, da bo v ne predolgem času val invazije nazaj potisnila in obrnila položaj. V Mezopotamiji so Turki spodeni čez Evfrat in Tigris. Angleške čete so zdaj v zmerni oddaljenosti od Bagdada. — Glede Dardanel je rekel Asquith: Napad brodovja je bil jako skrbno pripravljen in odobrila sta ga francosko ministrstvo mornarice in veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Asquith prevzame popolni delež odgovornosti za to akcijo. Poudarjal je potem delo angleških podmorskih čolnov, ki so do 26. oktobra v Mar-mara - morju potopili ali poškodovali dve bojni ladiji, pet topovskih ladij, eno torpedovko, osem transportnih ladij in 197 provijantnih ladij vseh vrst. Nemški podmorski čolni, ki so tja prišli, so silno povečali nevarnost, a končno je bilo poslanih več posebno konstruiranih ladij v Sredozemsko morje, ki delajo sijajno. Brez operacij ob Dardanelah, bi bili Rusi v Kavkazu najbrže prišli v resno nevarnost. Tudi bi bili mogli Turki organizirati velik napad na Egipt. — Glede Balkana je rekel Asquith: Glede smotra, ki ga je doseči in glede sredstev, vlada med francoskim in angleškim generalnim štabom absolutno edinstvo. Srbija

naj bo zagotovljena, da smatramo njeno neodvisnost za eden izmed bistvenih ciljev vojne. (Odobravanje.) Govorec o finančnih nalogah Anglije, je rekel Asquith, da je finančni položaj resen. Vsak mora skrajno štediti. Glede rekrutiranja je dejal, da bo načrt lorda Derbyja v vsakem oziru zadovoljivo vplival. Asquith se ne boji, da bi bilo potrebno, iti še čez ta veliki napor narodnih sil. Ustrašil pa se ne bo ničesar in je odločen, dobiti to vojno. (Zivahno odobravanje.) Asquith je končal: Nihče od nas ni imel večjega deleža na odgovornosti za politiko dežele v tistem trenutku, ko se je začela vojna. Lahko bi bili ostali na strani od pretresljive tragedije človeštva, toda, ali je le eden, tudi med tistimi, ki jih je zadelo neizrečno gorje, ki bi želel ali samo mislil na to, da bi bila Velika Britanija lahko drugače postopala? Ne verjamem! Jaz sem, kakor pred 15 meseci, poln zaupanja, da bomo pravično stvar pripeljali do zmagovitega konca. (Odobravanje.) Ne odvalim od sebe naloženega mi bremena, dokler ne bom vedel, da ga ne morem več nositi in da so mu drugi bolj dorasli. (Odobravanje.) Vztrajati hočemo do konca. (Glasno odobravanje.)

Nesoglasja v četverozvezi.

Iz Haaga poročajo: Kako velika so že nesoglasja med državami štirizveze, dokazuje obsežna brzojavka poročevalca »Daily Telegrapha« Dillona iz Rima, ki se glasi: Oficialni italijanski krogi izjavljajo kategorično, da mora nositi Anglija glavno breme operacij na bližnjem vzhodu. Anglija je odgovorna vodnica četverozveze; morala bi videti bolgarsko zaroto, ki jo je videl vsakdo. Prvi del vojne se konča vsled prepozne odločitve zelo v dobro centralnima državama. Razen Rusije more pogrešati samo Anglija, za katere važne interese gre vojske, Francoska in Italija pa rabita vsakega moža. Skrajno, kar morejo aliranci na Balkanu še upati, je rešitev srbske armade. Če bi se morala ta umakniti v Albanijo, bi bili tam ogroženi grški interesi, kar bi lahko povzročilo nova presenečenja. Srbija se ne more držati. Čete alirancev so preslabe in prihajajo prepozno. Če ni več mogoče vzdržati grške nevarnosti, bo kralj Konstantin pomagal centralnima državama. Samo s silo, pravi Dillon, bi bilo mogoče spraviti Konstantina na našo stran.

Za začasnega upravitelja ruskega zunanjega ministrstva bo baje imenovan bivši ruski veleposlanik v Carigradu, Čarikov. Uvodnik »Novega Vremena« se obrača vehementno proti zunanemu ministrstvu in proti diplomatom četverozveze, katerim očita, da še vedno niso spravili Romunske in Grške na svojo stran. List dvomi, ali se bo našla med sedanjimi ruskimi, francoskimi in angleškimi diplomati oseba, ki bi stala na vrhuncu dogodkov. Izvajanja so zato pomembna, ker stoji list v zvezi s Čarikovom.

Vlada štirih ministrov.

Položaj na Balkanu vedno bolj vznemirja Italijo. Tudi splošni vojni položaj je za italijanske politike tako obupen, da ne vedo, kaj bi si še izmislili, da odvrnejo od svoje domovine neizogibno usodo. Tako nastopa sedaj poslanec Torre v listu »Corriere della sera« s predlogom, da naj se ustanovi skupen organ četverozveze. Vsi štirje zunanji ministri glavnih držav naj se nastanijo v enem mestu, ne v kakem glavnem mestu, marveč v kakem provincijalnem mestu na zapadu. Ti naj se skupno posvetujejo in skupno ukrepajo.

Ameriški protest proti razsodbam angleških pomorskih vojniš sodišč.

»Morning Post« poroča iz Washingtona: Poluradno se zatrjuje, da bo ameriška vlada v kratkem poslala v London noto, v kateri se bo pritožila zaradi obsodbe s strani pomorskega vojnega sodišča, izrečene nad štirimi ladjami, ki so bile dozdevno namenjene v Nemčijo, ter zaprosila za oprostitve 29 drugih ladij, glede katerih še ni padla odločitev. Vlada se pridružuje naziranj kupčevalcev z mesom v Chicagu, ki pravijo, da je angleško pomorsko vojno sodišče omalovaževalo mednarodno pravo ter je zamenjalo z angleškim pomorskim pravom ter da so angleške kraljevske odredbe za nevtralne države neveljavne. — Pravni zastopnik trgovcev z mesom je državnemu departamentu dokazal, da gre za principijalno vprašanje, ali imajo nevtralni pravico, nadaljevati trgovski promet med vojno ali ne. Ameriška trgovina z mesom v Skandinavijo bi bila uničena in prenehal bi mednarodna zaščita nevtralnih, če more Anglija s kraljevimi odredbami prekrizati mednarodno

pravo, kadar ji to kaže. Izvozni trgovci zahtevajo pogodbo z Anglijo, da ladje s tovarom za nevtralne države v bodoče ne bodo izpostavljene podobnim nevarnostim.

Boj za Carigrad.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

Carigrad, 2. novembra. (Kor. u.) Glavni stan poroča: Fronta ob Dardanelah. Včeraj je trajal krajevni boj naprej. V okolici Kemikli Limana se je udeležila neka oklopnica, pri Ari Burnuju neka torpedovka brez uspeha sovražnega boja na kopnem. Naša artiljerija je poškodovala še bolj neki sovražni vlačni parnik in sovražne čolne, ki so bili vsled nevihte nasledili zapadno od Ari Burnija. Mi, ki jo je bil sovražnik izkopal pri Sedibaru na levem krilu, smo storili neskladjivo.

Kavkaz. V noči na 1. november smo odbili obupne napade, ki jih je izvršil sovražnik nenadno na več točkah.

Sicer nič novega.

Angleži v Mezopotamiji.

Carigrad, 30. oktobra. (Kor. ur.) Listi poročajo iz Bagdada: Pred kratkim vjeti angleški vojski pripovedujejo, da so izbruhnili povsod v Indiji nemiri in da je prišlo zadnje dni na afganski meji do oboroženih spopadov. Vsled teh razmer pridružujejo Angleži svoje čete v Indiji in ne pošiljajo v Mezopotamiji se borečim četam ojačeni. Mezopotamska plemena neprestano vznemirjajo angleške čete, katerih slabotnost so spoznala. Da bi jih preslepili, češ, da dobivajo ojačenja, vkravajo Angleži ponoči čete na ladje ter jih drugo jutro izkrcavajo na drugem kraju. Zatrjuje se, da so izgubili Angleži v zadnjem boju ob reki Tigris nad 2000 mož.

Upor v ruski kavkaški armadi.

Carigrad, 3. novembra. (Kor. u.) Glasom poročil iz Erzeruma se je uprl en bataljon desnega krila ruske kavkaške armade ter se z orožjem ustavil četam, ki so bile poslane proti njemu. Na obeh straneh so bile izgube resne. Ruski vjetniki, ki so prišli te vesti, pravijo, da so tudi ruski častniki zelo potrli.

Tretje vojno posojilo.

S patriotičnim navdušenjem podpisujejo ljudje iz vseh slojev tretje vojno posojilo. Že kar se je do sedaj podpisalo, je sijajno izpričevalo, gospodarske sile avstrijsko - ogrske monarhije in požrtvovalnosti prebivalstva. Samo ogrski magnat knez Esterhazy je podpisal deset milijonov kron. To je izgled, ki bo gotovo podkuril mnogo ljudi, da bodo vsak kar mogoče mnogo podpisali vojnega posojila.

Za nadaljevanje vojne in srečno končno zmago je treba še mnogo denarja. Domovina kliče vse, naj ji pomagajo s tem, da podpišejo tretje vojno posojilo. Na bojišču s vrste uspeh za uspehom; vsak dan ovije čela naših bojevnikov z novimi lavrikami; tisti, ki doma žive, so dolžni, da pomagajo svojim bratom na bojiščih.

Angleška in Francija, ki sta včasih veljali za najbogatejši državi na svetu, morata v Ameriki beračiti za posojila. Avstrija in Nemčija se zavadata, da lahko dobita za vojno potrebni denar pri svojih lastnih državljanih. Že dvakrat sta Avstro-Ogrska in Nemčija stopili pred svoje lastne državljane in obakrat so ti iz lastne moči podpisali državi veliko večje svote, kakor jih moreta Angleška in Francija naberačiti v Ameriki. Naše finančijealne zmage se vredno pridružujejo zmagam sijajnih naših armad.

Čast vsega avstrijskega prebivalstva in bodočnost cele monarhije zahtevata, da se tudi tretje vojno posojilo čim sijajneje obnese. To nam pa veleva tudi srce. Zdi se nam, kakor bi slišali iz strelskih jarkov in bojnih poljan, presrečno klicanje: Darujmo življenje in kri domovini, izvojujemo zmago za zmago; naše žrtve večajo slavo cele monarhije in zagotavljajo vsemu prebivalstvu veliko, lepo in srečno prihodnost, pomagajte nam, da kronamo te zmage, posodite državi svoj denar, da nam ž njim preskrbi potrebnega orožja, potrebno hrano in potrebno obleko; če nam pomagata, izvojujemo kmalu končno zmago in priborimo mir.

Tudi če bi država zahtevala, naj ji za vojno potrebni denar darujemo, bi ji morali dati na razpolaganje vse, kar ima koda odveč. A domovina ne zahteva tega od nas. Zahteva samo, naj ji za vojno potrebni denar posodimo in nam jamči dobre obresti, boljše, kakor bi jih mogli dobiti kjerkoli drugje. O kakih žrtvah pri tretjem vojnem posojilu torej še govora

ni. Zato pa tudi nima nihče vzroka, da bi se branil podpisati vojno posojilo.

Naj tudi nikar nihče ne misli, da s podpisom vojnega posojila posodi svoj denar vladi. Naj bo vlada taka ali taka, naj ima kdo tudi pomisleke proti vladi, v sedanji vojni gre za zagotovitev obstanka in bodočnosti države proti zunanjim nasprotnikom. Posojilo se torej ne da niti vladi, niti njenim politikom, ampak domovini in njenim na bojnih poljih kravečim i zmagujočim sinovom.

Agitacija za podpisovanje tretjega vojnega posojila je vzbudila najširše kroge vsega prebivalstva. Vsak stan in vsak sloj uvideva; kako veličanske važnosti za celo državo in za vsakega posameznika je, da se vojno posojilo kar je le mogoče znamenito obnese. Financijalna zmaga, ki jo bo izrazil uspeh tretjega vojnega posojila, je že danes zagotovljena, a vsakdo naj hiti in naj izrazi še zadnje dni, da podpiše kolikor le more, da bo ta financijalna zmaga čim najbolj sijajna in da bo ves svet videl, kako smo močni in kako brezuspešna so vsa prizadevanja združenih sovražnikov.

Dovoljubna vojna zbirka kovin.

Prebivalstvu!

Vojna je stopila v svojo zadnjo odločilno stopnjo.

Zmagoviti prapori monarhije plapolajo združeni z zastavami naših zaveznikov čez daljne planjave ruskega carstva.

Napadi našega prejšnjega zaveznika, sedaj našega najzavratnejšega sovražnika, se lomijo na železnem okopu pogorij, na železnem pogumu naših junakov.

Že divja boj tudi zopet tam, od koder je izšel — na jugovzhodu!

Prebivalstvo vseh delov monarhije je doprineslo poleg krvnih žrtv tudi neizmerne žrtve na imovini.

Sedaj naj se še enkrat preizkusi njegova darežljivost.

»Patriotična vojna nabiralnica kovin« se obrača še enkrat do vseh onih, ki imajo neporabne ali lahko pogrešljive predmete iz

bakra ali medl

s prošnjo, da jih blagovolijo podariti za njene, prebivalstvu že dolgo ne več tuj namene!

Ravno sedaj, ko se kupujejo te kovine od prebivalstva, navdaja marsikoga želja, pokloniti svoj prebitek domovini kot prostovoljni dar, oni nas vse z enako ljubeznijo obdajajoči domovini, iz katere izvira vse naše imetje, naša obilica.

Se rabimo streljivo, še rabimo napadalno in odbijalno orožje, še rabimo pa tudi sredstva, da zamoremo bogato in kvaležno preskrbeti naše invalide.

Kdor noče prodati, naj daruje!

Se obstajajo v vseh krajih monarhije za prvotno zbiranje vpostavljeni krajevni odbori, kateri bodo sprejemali vsa došla darila in jih odajali njih namenu.

Osrednje vodstvo patriotične vojne nabiralnice kovin.

Kakor je iz predstojnega oklica razvidno, obstajajo v vseh krajih še oni krajevni odbori, ki so bili svoj čas vpostavljeni za »patriotično vojno zbiranje kovin«. Vsi te zbirke namenjeni predmeti naj se tedaj kar oddajo v dotičnih nabiralnih prostorih. Če bi posamezni darovalci želeli, te predmete naravnost na Dunaj poslati, se more tudi to storiti in sicer potem poštne pristojbine poštne zavrtkov, katere je nasloviti na c. k. vojni oskrbovalni urad, Dunaj IX., Berggasse 16. Da se ti poštni zavoji poštne prosto odpravijo, morajo imeti zaznamek »vojno oskrba — darila«.

C. k. deželno predsedništvo za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1915.

Vesti iz primorskih dežel.

Podpisovanje tretjega vojnega posojila na Primorskem. Pričakuje se po dotedanjem podpisovanju, da doseže isto v Trstu 50 milijonov. V Istri in na Goriškem je udeležba na podpisovanju tudi živahna, celo male občine in navadni kmetje so podpisali, kolikor so mogli.

Vprašanje goriškega moškega učiteljskega, ali se otvori ali ne, je menda že rešeno tako, da se v Trstu ne otvori in sploh nikjer. V Trstu pa se otvori pripravnica za učiteljske, ako se oglasi zadostno število gojencev. Oglasi se je ustno ali pisмено pri gospodu c. k. vadniškemu učitelju Antonu Kutinu, ulica Sv. Franciška št. 25/II. (pripravnica za srednje šole).

Gospod Ivan Reščič, voditelj deželne gluho-nemnice goriške se službeno - ljudno vabi, da naznani svoj sedanji naslov ravnateljstvu c. k. moškega učiteljskega goriškega (sedaj v Ljubljani, na Radeckega cesti 20/I.).

V italijanskem vjetništvu se nahaja, kakor znano, tudi vikar Ivan Stofa, doma iz Volčjedrage pri Komnu. Sedaj poroča, da so ga poslali iz Ažle pri Čedadu v Spodnjo Italijo, v Candido, okraj Avellino pri Neaplju. Z njim sta tudi sestra Marija in cerkveni pevec Matija Kranjec.

Važna Crispijeva pisma, najdena v Gradišču ob Soči. V Gradišču ob Soči v Furlaniji, katero so zasedli Italijani početkom vojne, so našle italijanske civilne oblasti v vili bivšega avstrijskega poslanika barona Calice važna Crispijeva pisma, tičočna se razprav o orijentnem vprašanju in posledicah berlinske pogodbe.

Italijanska bomba razstavljena v dvoran kinematografa »Ideal« v Trstu. Ena izmed italijanskih bomb, ki so bile vržene dne 24. oktobra na Trst, je razstavljena v dvorani kinogledališča »Ideal«. Te bombe niso eksplodirale. Montiranje bombe dokazuje, da niso namenjene, povzročiti kako materialno škodo, ampak so določene samo za učinkovanje proti ljudem.

Umrli je v Bakru gosp. Milan Katarinič, ravnatelj podružnice banke in hranilnice za Primorje. Dosegel je starost 67 let.

Originalen dobrotnik. Dubrovniški listi prinašajo oglas dubrovniške tramvajske družbe, ki naznanja, da se je odločila pokloniti hrabrim vojakom na bojišču poseben božični dar. Radi tega je zvišala ceno vozniških listov za 2 vin. pri komadu. Taka patriotična požrtvovalnost, ki obdaja svojega bližnjega, da bi mogla igrati »dobrotnika vojakov«, je pa res originalna.

Prememba uličnih imen na Reki. V mestnem zastopu na Reki so razpravljali v zadnji seji o predlogu mestnega svetnika Superine - Jačiča o premembli uličnih imen. Svetnik Fešus se je pridružil predlogu, rekoč, da bi bilo treba nekatera imena izpolniti, kakor na primer: Piazza Elisabetta v Piazza regina Elisabetta. Izbrali so odsek, ki se bo bavil z označenim predlogom.

Dnevne vesti.

— Odlikovani slovenski oficirji. Vojaški zaslužni križec 3. razreda za vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 10. lovskega bataljona Oton Martinc. Signum laudis sta dobila rez. nadporočnik brzojavnega polka Pavel Pavlič in vpokojeni nadporočnik 14. lovskega bataljona Rudolf Kapler. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil akcesist pri 6. tremskem divizijskem poveljstvu Franc Marinič. Železni križec 2. razreda so dobili: polkovnik 24. pešpolka Josip Lučič, major 29. pešpolka Viljem Povše, stotnik 1. topničarskega polka Ivan Logar, nadporočnik 6. trdnjavskega topničarskega bataljona L. Klun in poročnik 1. domobr. pešpolka Leon Trojan. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda za vojno dekoracijo je dobil rez. poročnik 4. bos.-herc. pešpolka Albert Vederinjak. Signum laudis sta dobila rez. nadporočnik pri 6. topničarskem polku Alojzij Zemljčič in nadporočnik pri vodstvu transportov Anton Čebular. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil polkovni zdravnik pri poljski bolnici 8/8 dr. Makso Materna. Red železne krone 3. razreda za vojno dekoracijo je dobil pred-sovražnikom padli nadporočnik 36. domobranskega pešpolka Franc Trobej. Signum laudis sta dobila nadporočnik 4. domobr. ulanskega polka Franc Šitkovec in nadporočnik pri transportnem vodstvu Anton Čebular. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovojniški nadporočnik pri 212. črnovojniškem bataljonu dr. Josip Janavšek. Železni križec 2. razreda je dobil major 4. domobranskega ulanskega polka Josip Peklar.

— Odlikovani slovenski vojak. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil četovodja 20. lovskega bataljona Ivan Zarnik. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: rač. podčastnik 97. pešpolka Ivan Bogataj in Andrej Barbič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: korporal Ivan Potočnik ter infanterist Mihael Dolnjavka 97. pešpolka; četovodja Jernej Raučan, Alojzij Rap. Iv. Rožman in Ivan Tratnik, korporali Jurij Božič, Franc Božičnik, Franc Zavratnik, Franc Hodnik in Andrej Kosi, infanteristi Franc Inkret, Ivan Ivanu-

ša, Franc Kolenc, Ivan Les, Ferdinand Sredinšek, Avgust Terglav, narednika Jos. Rusjan in Franc Zonta ter četovodja Franc Anžlec, vsi 97. pešpolka; četovodja Ludovik Mastnjak, podlovca Jos. Badja in Franc Pust, vodje patrulje Franc Polaj, Franc Stepančič in Andrej Tomšič, lovci Karol Baloh, Ludovik Jelen, Franc Klančnik in Franc Oder, vsi 20. lovskega bataljona; dragonec 5. drag. polka Ivan Gregorec in predmojster 7. topničarskega polka Alojzij Čerpič. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: dragonec 5. drag. polka Josip Hočevar, infanterist 55. pešpolka Leopold Čehovin, rač. podčastnik Karol Verhnjak, četovodje Ivan Avguštinovič, B. Broše, Anton Poncar, Mat. Rižnar, korporali M. Grobelnik, Vinko Marn, Ivan Škvorc in Jos. Weingerl, poddesetnika Anton Jelen in Franc Mohorič, infanteristi Stefan Artnak, Rudolf Mlinarič, Anton Poharec, Ivan Svenšek, Anton Čufer, Jakob Gabrijan, Franc Habjančič, Anton Karlovič, Miha Krajnc, Jakob Kremžar, Martin Lukanc in Franc Plavčak, vsi 87. pešpolka; rez. kadeta Karol Beneš in Jurij Kavčič ter voditelj patrulje Franc Zupančič, vsi 7. lovskega bataljona; enol. prostovoljec ognjarij Peter Barbošič in predmojster Jos. Feguš, oba 7. topn. polka; četovodja Rudolf Kusterle in topničar Leopold Marc, oba 8. topn. polka; četovodja Rudolf Podgoršek, korporal Franc Uje in oficirski sluga Ivan Janiš, vsi 27. pešpolka; korporal Alojzij Ridrič, poddesetnik Franc Jaminčič, oba 78. pešpolka; četovodja Ivan Cene, korporal Franc Drobac, poddesetniki Franc Hojnik, Anton Križan in Jos. Penič, infanteristi Martin Koprivec, Fr. Kotnik, Anton Pitrofi, Ivan Baloh in Leopold Mazil, vsi 87. pešpolka; četovodja Lovro Šlibar, podlovca Ivan Levičar in Martin Potočar, lovci Anton Hace, Nikolaj Kralj, Daniel Lebar, Lovro Sečnik in Mihael Tomelj, vsi 7. lovskega bataljona; vodja patrulje Anton Hrstnik in dragonec Franc Muršek, oba 5. dragonskega polka in korporal 19. topničarske 12 cm baterije Franc Masle.

— Imenovanja v armadi. Za nadporočnike v evidenci so imenovani črnovojniški poročniki Anton Jeršinič, dr. Josip Krevl, dr. Anton Gosak in Franc Vuga. Za mornariške komisarje eleve 2. razreda o imenovanju Velimir Bekar, Franc Groznik, Josip Mavrič in Ciril Tominec.

— Polkovnik v p., Franjo Drenik, naposled poveljnik gorske brigade, je zadet v glavo na južnovzhodnem bojišču, umrl junaške smrti v 53. letu dobe svoje. Bil je obče priljubljen častnik ter se je često odlikoval, tudi l. 1878, v Bosni. Ob sedanji svetovni vojski je bil ves čas zaposlen, večidel na fronti. Ostavil je ženo s tremi še nedoletnimi otroci. Pokopan je bil 24. oktobra t. l. na Opčini. Blag mu spomin!

— Vojno posojilo. Učiteljski zbor mestnega deklškega liceja je podpisal za III. vojno posojilo 1000 kron.

— Stavbna in kreditna zadruga v Idriji. III. vojnega posojila so pri »Stavbni in kreditni zadrugi v Idriji«, oziroma potom njenega posredovanja podpisali nje zadrugniki in vlagalci do 1. t. m. v skupnem znesku 16.800 K.

— Ministrskemu predsedniku grofu Stürgku je povodom četrtle obletnice njegovega krmilarenja posvetil »Pester Lloyd« članek, v katerem pravi: »Danes, ko je spoznanje, da bomo zmagali, prevzelo tudi najbolj zagrižene pesimiste, danes, ko se pač že lahko govori o času, ki bo po vojni, danes se sme povedati, da se je grof Stürgk poleg dnevnih dolžnosti zavedal tudi dolžnosti za prihodnost po vojni. Grof Stürgk je vse pripravil, kar je treba za politični red po vojni. Morda je pomagala ta politična dalekovidnost, morda je pomagalo to izvršeno delo, da so nekateri avstrijski politiki zadnji čas poskusili napraviti malo nemira v notranji politiki. V vodo vrženi kamen pa ni napravil krogov. Grof Stürgk smatra lahko to tako hitro nastalo in hitro minilo epizodo za najlepši kompliment, ki so mu ga njegovi nasprotniki napravili nevede in proti lastni volji za njega jubilej.

— Rdeči križ. Gospod dvorni svetnik v pokoji dr. Reinhold vitez Rühling je mesto venca za vojaške grobe na vseh vrnih duš dan daroval Rdečemu križu 10 K. — Gospod računski nadsvetnik Alojzij Verderber je mesto venca na krsto umrlega gospoda Viljama Lukesha, kontrolorja pri deželnem plačilnem uradu v

pokoju, daroval Rdečemu križu 20 kron.

— Darilo. Gospodje uradniki Kranjske hranilnice v Ljubljani so mesto venca na krsto umrlega gospoda knjigovodja v p. Leona Suppantšitscha darovali Rdečemu križu 50 K.

— Umrli je na Dunaju v starosti 75 let c. k. višji štabni svetnik in bivši višji nadzornik državnih železnice gospod inženier Ferdinand Klemenčič, ki ima v Ljubljani več sorodnikov in je tu v najboljšem spominu. Pokojnik si je pridobil mnogo zaslug in je bil med drugim tudi častni občan ribniški. Truplo prepelejo v Ljubljano in je pokopljeno v rodbinski rakvi.

— Poslanec dr. Otokar Rybář, ki je bil dalj časa bolan, je zapustil vojaško bolnico ter je prevzel zopet svojo vojaško službo. Njegov vojnopoštni naslov je: k. u. k. Etappen-assistenzkompanie Nr. 1., Feldpost Nr. 608.

— Z italijanskega bojišča pošiljajo mnogo pozdravov vsem znancem in prijateljem podčastniki Jože Burja, desetik; St. Eržen, poddesetnik; Andrej Komarča, Rudolf Sattler, Ivan Fridrik, četovodja in A. Novak, desetik.

— Umrli je v Opatiji vrli narodnjak in znani rodoljub trgovec Franjo Konecila, svak g. občinskega svetnika Frana Kavčiča v Ljubljani. Prizadeti rodbini naše iskreno sožalje.

— Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval g. Fran Kavčič, občinski svetnik v Ljubljani, znesek 20 kron, namesto venca na krsto Franja Konecila.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela o priliki poroke gosp. rezervnega poročnika dr. »Richarda Fuxa z gđ. Danico Makarjevo znesek 20 K. — Hvala!

— Notarskim substitutom v Logatcu je bil imenovan not. kandidat Mihael Pintar in je začel tam uradovati dne 1. t. m.

— Razglednice s slikami raznih krajev, pokrajin, prometnih in gospodarskih naprav ter odličnih zgradb in spomenikov se ne smejo pošiljati v inozemstvo.

— Produkcija sladkorja bo letos v monarhiji za 35% manjša kakor v normalnih letih. Tako naznanjajo sladkorne tovarne. Seveda radi tega ni potrebno, da bi tovarne morda zvišale ceno, saj odpade celi eksport.

— Izprememba najvišjih cen za nadrobno prodajo mesa in špeha v deželni glavni mestu Ljubljani. Deželna vlada je določila z veljavnostjo za ozemlje deželnega glavnega mesta Ljubljana do preklica za nadrobno prodajo mesa, nadalje svinjskega špeha in svinjske masti, naslednje nove najvišje cene za en kilogram: a) Goveje meso, in sicer: volovsko meso, sprednje, s priklado 3 K 80 vin., volovsko meso, zadnje, s priklado 4 K 10 vin.; volovsko meso, zadnje, brez priklade 5 K; meso krav in bikov, sprednje, s priklado 3 K 20 vin.; meso krav in bikov, zadnje, s priklado 3 K 70 vin.; rostopf 5 K; pljučna pečenka, filei 5 kron; bržola 5 K; vampi (očisti in oparjeni) 1 K; pljuča 80 vin. Na zahtevo kupca se mora prodati meso s priklado po za to določeni cen. — b) Telečje meso, in sicer: spredje 3 K 30 vin.; zadnje 3 K 60 vin.; zrezek 4 K. — c) Svinjsko meso, in sicer: sprednje, domačih prašičev, sveže 4 K 10 vin.; sprednje, domačih prašičev, prekajeno 4 K 50 vin.; zadnje, domačih prašičev, sveže 4 K 50 vin.; zadnje, domačih prašičev, prekajeno 4 K 90 vin.; meso ogrskih prašičev, brez razlike, sveže 3 K 70 vin.; meso ogrskih prašičev, brez razlike, prekajeno 4 K 10 vin.; svinjska glava (domačih in ogrskih prašičev), sveža 1 K 60 vin.; svinjska glava (domačih in ogrskih prašičev), prekajena 2 K 20 vin.; svinjski parkelci (domačih in ogrskih prašičev), sveži 1 K; svinjski parkelci (domačih in ogrskih prašičev), prekajeni 1 K 20 vin.; svinjska pljuča (domačih in ogrskih prašičev) 2 K 40 vin. — d) Svinjski špeh in svinjska mast, in sicer: špeh domačih prašičev, svež 3 K 90 vin.; špeh domačih prašičev, prekajen 4 K 30 v.; svinjska mast domačih prašičev 4 K 10 vin. — Ako se vrši prodaja tega blaga v prodajalnah ali na stojnicah, morajo imeti obrtniki nabite najvišje cene v svojih prodajalnah, oziroma na stojnicah. — Kdor se ne ravna po teh predpisih, bo najstrožje kaznovan po določilih obrtnega reda za vsak posamezen primer z denarnogo globlo do 1000 kron ali z zaporom do treh mesecev.

— Nadrobna prodaja krompirja na stojnicah mestne aprovizacije. Da se odpomore največji potrebi po krompirju, ga bo prihodnje dni mestna aprovizacija prodajala na stojnicah (Pogačarjev trg) 1 kg a 10 vin. Oddal se ga bo naenkrat največ 10 kilogramov. Mestna aprovizacija se

z gotovostjo zanaša, da ji bo mogoče s pomočjo c. k. deželne vlade pridobiti za naše mesto še toliko krompirja, da bodo pokrite potrebe vseh prebivalcev. Naročniki krompirja, ki ga še niso prejeli, ali še ne vsega, naj torej nekoliko potrpe!

— Prazne vreče za krompir, ki so si jih stranke izposodile pri mestni aprovizaciji, je treba vrniti še tekom tega tedna, ker se jih prihodnji teden ne bo več sprejemalo. Sprejemajo s od pol 9. do 11. ure dopoldne.

— Premeščenje na južni železnici. Na južni železnici so izvedena številna premeščenja. Med drugimi so premeščili: postajenačelnik Marko Pertot iz Neumarkt - Tranična na Dunaj kot revident Alojzij Tojpej iz Tridenta v Gradec, Rudolf Fistar iz Opatije - Matulj v Zalog, Oskar Opatil iz Grobelnega v Inomost, Rudolf Plihušek iz Pragarskega v Maribor, Adolf Zaradnik iz Kalsdorfa v Lienz, Ivan Marković iz Ribnice - Brezovega v Waidbruck, Makso Vogrin iz Spitala na Dravi v Lipnico. Med drugimi premeščenci je polno italijanskih priimkov. Sprejetih je na novo v službo nekaj uradniških aspirantov, ki so se vrnili iz vojaške službe. — V Ljubljano sta premeščena gradbeni komisar Henrik Payr z Zidanega mosta in pristav Oto Heger z Dunaja.

— Poročil se je gospod dr. Riko Fux, z gđ. Danico Makarjevo. Čestitamo!

— Neznosno deževje. V sled vednih nalivov so vode izstopile že čez bregove in so ponekod že povodnji. Ljubljana n. pr. je tako narasla, da teče voda pri izlivu Gradaščice čez zadrževalno. Deževje dela posebno letos, ko primanjkuje delavskih moči, poljedelcem velike težave, ker ne morejo spravljati jesenskih pridelkov ter si napraviti stelje in drv za zimo. Tudi bliska se in grmi, kar naj bi pomenilo, da se bliža sprememba — lepo vreme ali — sneg, ki je po višjih gričih že precej pobelil.

— Poroka. Poročil se je g. Janko Lešnik, učitelj v Vurbergu, z gđ. Pavlo Žihner, nadučiteljevo hčerko istotam. Čestitamo!

— Nezgoda na železnici. Med postajama Gor. Ležeče in Divača je bil na železniškem tiru pri križanju dveh vlakov povozen mlad ruski vjetnik, ki je bil tam zaposlen ter je zadobil težke okvare. Kakor se čuje, je zakrivil nesrečo sam, ker je med križanjem vlakov hodil brez potrebe po železniškem tiru.

— Umrli je v Zagrebu dr. Ivan Kiseljak, znani zdravnik na Reki. Umrli je na zastrupljenju krvi povodom neke operacije. Pokojni dr. Kiseljak je bil izvrsten zdravnik, filantrop in zaveden Hrvat.

— Kino »Ideal«. Danes se predvaja zadnjikrat drama »Izgubljeni raj«. V glavni vlogi znana plesalka Rita Sacchetto. Posebno je treba omeniti žive slike, ki so krasne in ljubke. — Veseloigra »V slučaju ljubezni« je izvanredno ugajala občinstvu. V glavni vlogi je znani Nordisk - komik Alstrup. Tudi druga veseloigra »Oskubljeni vrabec« je izborna in nudi občinstvu obilo meha. V glavnih vlogah sta Oskar Stribolt in Friderik Buch. — Jutri posebni večer z Nordisk - dramo »Za eno minuto«. V glavni vlogi Ebba Thomsen.

— Aretovan je bil včeraj v Ljubljani znani vlačugar Zabajak Janez, delavec iz Štepanje vasi, radi prepovedanega povratka.

Razne stvari.

* Umrli je v Hlmsku češki pisatelj in član Češke akademije znanosti in umetnosti Bohumil Adamek.

* Norveško milo. Norveška vlada je prepovedala izvažanje vseh vrst mila.

* Umrli je v Karlovih Varih nemško - radikalni državni poslanec profesor Rudolf Lössl na ranah zadobljenih na bojišču.

* Baptisti na Ogrskem. Na vseh mrtvih dan je bilo deset let, kar so na Ogrskem bili priznani kot samostojna konfesija baptisti. V teh letih so se baptisti jako pomnožili in nameravajo sedaj v Budimpešti ustanoviti posebno teološko učilišče.

* Škornji za Rusijo. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je sklenila Rusija pred kratkim v Ameriki pogodbo za dobavo 3 milijonov parov škornjev. Istočasno pa je ameriška pošta zavrnila paket nekega pomorščaka kot konterbando, ker je poslal svoji rodbini v Bremerhaven tri pare podplatov za otroške čevlje.

* Naši vojak dobe škornje. Dunajski listi poročajo, da se je vojno ministrstvo odločilo opremiti armada po nemškem vzoru s poluvisokimi škornji. Vojna uprava je že naročila velike množine tega novega, zlasti v zimskem času praktičnega obutva ter bodo prihodnje pohodne for-

macije odšle že v škornjih na bojišče.

* **Kako globoko je Jadransko morje.** Kakor se poroča z merodajne učenjaške strani, se je jako napačno presojalo globočino Jadranskega morja. Avstriji in Italiji so s svojih ladij merili globino, ali rezultati niso prav soglašali. Raditega pa se je z avstrijske ladje »Najade« še enkrat premerilo ona mesta, na katerih je bila doslej označena največja globina. In merjenje je pokazalo, da se je precejšnje globino za okroglo 500 metrov. Maksimum je znašal doslej 1645 metrov, ali sedaj se je pokazala na istem mestu globočina samo 1128 metrov.

* **Protih potuhnjencem** je izdal znani dunajski pater Abel v »Reichsposti« naslednji originalni poziv: Čas je resen in odločitev v naši kravi svetovni vojni proti združenim antikristom se bliža; verni, avstrijski katoliški močje za to ne smejo biti potuhnjenci (Drückebergerji). Ako se bore naši očetje, bratje, sinovi na ognjeni fronti, se moramo mi boriti na boji front. Zato naprej na fronto, k molitvenemu jurišu dne 7. novembra pri sv. Leopoldu v Klosterneuburgu, kamor odkorakamo z rožnimi vencami ob 3. popoldne. »Te deum« si prihranimo na zmagovaljeve.

* **Prezident mehiške republike — umorjen.** Že pet let je v Mehiki domača vojna: stranka se bori proti stranki z orožjem. Zadnje tedne se je mislilo, da se nasprotja poravnajo po vplivu drugih ameriških držav, a to se ni posrečilo. Prezident Caranza, voditelj najmočnejše stranke, je vse ponudbe za mir odklonil. Caranza je imel skoro vse delavce na svoji strani, proti sebi pa je imel domače in tuje kapitaliste. Revolucija v Mehiki je bila socialnega značaja in Caranza jo je smatral za začetek gospodarskega preporoda Mehike. Zlasti je bil odpor Caranze naprten proti inozemskim kapitalistom, ki so neusmiljeno izkoriščali Mehiko. Kdo je umoril Caranza, v kakih razmerah se je zgodil ta umor, še ni znano.

* **Žito iz Romunije.** Pred par dnevi so nas razveselile vesti iz Bukarešte, da je Romunija zopet dovolila, izvažati žito v Avstrijo in Nemčijo. Veselje je bilo preuranjeno. Romunska vlada je sicer izvoz žita v centralne države dovolila, toda istočasno je določila minimalne cene za prodajo romunskega žita v inozemstvo, ki so ravno za 100% večje, kakor maksimalne cene, ki veljajo za domači konzum v Romuniji. Za prodajo žita v inozemstvo je določena posebna centralna komisija, ki ima prodajni monopol. Minimalne izvozne cene na Romunskem so znatno višje, kakor maksimalne cene, ki so pri nas določene za nakupovanje žita. Tako je zaenkrat vsak uvoz romunskega žita v našo državo izključen. Postopanje romunske vlade je napravilo tako v dunajskih kakor v berlinskih progih prav nemil vtisk.

* **Ciganski primas — 50.000 K.** Časih je bilo na Ogrskem kaj veselo življenje. Deloma je pač tudi še sedaj tako, a pač le deloma. Časih pa je bila splošna navada, da je cigan v javnem lokalu pristopil k magnatu in mu godel na ušesa. Haj, kako so leteli časih celo stotaki v cigano roko. Magnat je prepeval, šampanjiral in poljubljale lepe ženske do pozne noči in cigani so mu godili. Kadar je pa magnat odšel, je cigan posnel njegov izgled in je prepeval, šampanjiral in poljubljale lepe ženske. Na stara leta sta bila magnat in cigan navadno reveža. Večinoma so ti časi minili. Magnatje sede zdaj v uradih ali se bavijo s kupčijo in z gospodarstvom ter štedijo, cigani pa tudi štedijo, si kupujejo hiše in pošiljajo svoje otroke na konservatorije. Kako se jim godi, to priča dejstvo, da je ciganski primas Toll, ki ga vsak pozna, kdor je bil kdaj v kavarni poleg budimpeštanske opere, podpisal na svojo posojilo 50.000 K.

* **Stoletnica Ludvika Štura.** Dne 28. oktobra je minilo sto let, kar se je narodil ustanovitelj književnega jezika Slovakov Ludvik Štur. Slovaška mladina je pod Šturinim vodstvom na pomembnem shodu v Poznani sklenila, da začne rabiti tudi v književnosti slovaško narečje. S tem se Slovaki niso hoteli odtujiti ne češkemu narodu, ne češki kulturi, ampak so le začeli pisati v slovaškem narečju, da bi narod laglje in hitreje vzbudil. Štur je bil urednik raznih slovaških listov, branil je pravice svojega naroda tudi v nemških listih in organiziral svoj narod. Leta 1848. je proti madžarski revoluciji organiziral s Hurbanom in Hodžo slovaški upor in na slovaškem shodu v Pragi v istem letu vzbudil pozornost svojim radikalizmom. Po pacifikaciji Ogrske, se je vrnil domov. Deloval je kot časnikar, beletrist, kot pesnik in govor-

nik. Eno zadnjih njegovih del o bodočnosti Slovanov je že kazalo, da je izgubil vse upanje na boljšo prihodnost. Štur je bil v zvezi z različnimi slovenskimi buditelji

Župan Weiskirchner je prorokoval bodočnost Avstrije tako — le: Iz krvi, prelite na bojiščih, se mora roditi nova Avstrija, v kateri bodo morali zavzeti Nemci tisto mesto, ki je primerno njihovu historičnemu in kulturnemu pomenu. Gorje onim, ki bi hoteli poskusiti, da pritisnejo avstrijske Nemce ob zid. Mi Nemci v Avstriji smo verno služili cesarju in domovini, z našo krvjo je bila habsburška država ponovno ustanovljena in tudi v tem sedanjem svetovnem požaru so bili sinovi nemškega naroda oni, ki so branili prag domovine. Treba bo po vojni poglobiti tudi politično zvezo z Nemčijo. Kakor se razprostira bojišče od Baltiškega morja pa do Srbije in Dardanel, tako naj se tudi naša gospodarska bodočnost razprostira od Ostenda do Bagdada. Srednja Evropa naj diktira svetu to, kar bo nemški duh in nemški čut spoznal za pravo.

* **Koliko je zdaj vojn?** V sedanjno svetovno vojno je zapletenih 13 držav. Na eni strani so Nemčija, Avstro - Ogrska, Bolgarija in Turčija; na drugi strani so Rusija, Anglija, Belgija, Francija, Italija, Srbija, Črna gora, Japonska in Monako. Toda vse te države niso zapletene z vsemi štirimi centralnimi državami (Nemčijo, Avstro - Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo). Vojno imajo: Nemčija z 8 državami (z Italijo ne), Avstro - Ogrska z 9 državami, Bolgarska s 6 državami (z Rusijo — četudi ta vojne še ni napovedala — z Angleško, s Francijo, z Italijo, s Črno goro in s Srbijo); Turčija z ravno temi 6 državami, Rusija s 4 državami (Nemčijo, Avstro - Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo); Angleška z ravno temi 4 državami; Belgija z 2 državama (Nemčijo in Avstrijo); Francija z istimi 4 državami, kakor Rusija in Anglija; Monako z dvema državama (z Nemčijo in z Avstrijo); Italija s tremi državami (z Avstro - Ogrsko, Turčijo in Bolgarijo); Črna gora s 4 državami (z Avstrijo, Nemčijo, s Turčijo in z Bolgarijo); Srbija z ravno temi štirimi državami, Japonska pa z 2 državama (z Nemčijo in z Avstro - Ogrsko). Skupaj je torej 58 vojn, a ker je tu seveda vsaka vojna dvakrat šteta (n. pr. Nemčija proti Japonski in Japonska proti Nemčiji) je treba navedeno število deliti. Torej 58 : 2 = 29! Če bi rabinec Ben Akiba danes prišel na svet, bi ne mogel zopet reči: Vse se je že prej kdaj zgodilo. Tolikih vojn še ni bilo naenkrat, no, in tako nevarnega sovražnika, kakor je Monako tudi še ni bilo.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji zadnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Darila.

XXI. zaznamek prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželni predsedništvu naslednji darovalci.

A. V prid društva »Rdeči križ«: Knezoškofjski ordinarijat, zbirka glasom zaznamka, 1800 K; podružnica avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, darila gospe Ule Backer-Meebold iz Baden-Badna, 100 K, darilo gospe Josipa Zidara iz najemnine vojno-žitnega prometnega zavoda 187 kron 50 v, okrajno glavarstvo v Legatu, zbirka, 639 K 85 v; mesečno darilo uslužbenca, tvrde A. Zankelovi Sinovi v Ljubljani 15 K; g. namočnik Koloman Illes 10 K, g. dež. vlade konciist dr. pl. Foregger 2 K; realčni učenec Walter in učenka Felja Bürger od razstave otroških igrac 20 K; g. dr. Edo Šlajmer, prepustitev najemnine, 63 K 74 v; g. baron Hammerstein iz Starnber-

ga po gđni. Schmidinger 66 K; okrajno glavarstvo v Kranju, zbirka župnega urada v Železnikih, 20 K; občinski urad v Tomišlju 19 K; baron in baronica Henrik Lazarini, mesto nagrobnega venca za umrlo gospo Antonijo Kosler, 20 K; gospa Marija Pagliarucci pl. Kieselslein, mesto nagrobnega venca za umrlo gospo pl. Luschin 10 K; davčni urad v Ribnici, 1/2 doneska iz nabiralnikov od 54 K 05 v, 18 K 01 v; davčni urad v Krškem 1/2 doneska iz nabiralnikov od 13 K 87 v, 4 K 63 v; Nikolaj vitez pl. Gutmannsthal 200 K; dr. Josip Kosler v Ljubljani, povodom preminulosti svoje soproge, 100 K; Schlaraffia Aemona po gosp. Karolu Klippel, mesto nagrobnega venca umrle gospe Cecilije Mahrove, 100 K; uslužbenca tvrde A. Zankelovi Sinovi 16 K; mesečno darilo za septembru 1915 davčnega urada v Radovljici 1/2 doneska iz nabiralnikov od 58 K 41 v, 19 K 47 v; primarij dr. Franc Derganc v Ljubljani 50 K; Emil Tönnies, v spomin svoje matere, 20 K; državna višja realka v Ljubljani, 1% popusta plač učiteljskega osebja, 73 K 81 v; okrajno glavarstvo v Logatcu, XIV. donesek iz nabiralnikov, 163 K 94 v; okrajno glavarstvo v Kočevju, zbirka ljudskih šol, 153 K 13 v; okrajno glavarstvo v Kočevju, darila: Jožefa Lobe iz Amerike 25 K, osebje premogokopa v Kočevju 109 K 72 v in 83 K 60 v, Jožefa in Terezija Stampel v Severni Ameriki, 100 kron, skupaj 318 K 32 v; policijsko ravateljstvo v Ljubljani, darilo gosp. Jožefa Gericha v Ujvideku, 20 kron; g. dr. Edo Šlajmer, prepustitev najemnine, 69 K 09 v; policijsko ravateljstvo v Ljubljani, darilo enoletnega prostovoljca Josipa Dreosi, 5 kron; policijsko ravateljstvo, darilo stotnika Adolfa Lustig, 5 K; Marija Mautner na Dunaju, 20 K; gospa Valentina Buczkowska, roj. Pleiweiss, iz Monakovega, mesto okrašenja rodbinskih grobov, 20 K, baron in baronica Leopold Lichtenberg, mesto okrašenja rodbinskih grobov, 100 K; Znesek 4490 K 50 v. Znesek prejšnjih seznamov 118.041 K 91 v. Skupaj 122.532 K 41 v.

Podpisujte vojno posojilo!

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanske.** Promet meseca oktobra 1915: 1341 strank je vložilo 1.245.851 K 90 vin.; 1202 stranki sta dvignili 950.352 K 14 vin.; torej se je več vložilo 295.499 K 76 vin. Stanje vlog 47.928.256 K 22 vin. Število vložnih knjižic 30.599.

— **»Ljubljanska kreditna banka«.** V mesecu oktobru vložilo se je na knjižice, in na tekoči račun kron 2.050.157-22, dvignilo pa kron 1.104.055-14. Stanje koncem oktobra K 19.242.122-46.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. novembra: Vincenc Sitar in Josip Mally, pešca, v rezervni vojaški bolnišnici v Marijanišču. — Ivan Čemažar, tobačne tovarne delavec v pok., 67 let, Planinska cesta 167. — Adalbert Cieslik in Fran Musiat, pešca, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 2. novembra: Viljem Lukesch, c. kr. plačilnega urada blagajniški kontrolor v pok., 77 let, Vegova ulica 8. — Miha Sitar, rejenc, 8 mesecev, Celovška cesta 95. — Gašpar Špetič, sin sobnega slikarja, 10 mesecev, Rimska cesta 16. — Fran Fasching, domobranec; Anton Koutsky, črnovojnik, oba v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 3. novembra: Vencelj Bayer, četovodja, v rezervni vojaški bolnici v Marijanišču.

V deželni bolnišnici.

Dne 29. oktobra: Marijana Vrhovnik, hči stavbne tehnika, 3 leta. Dne 30. oktobra: Anton Skopec, hlapec, 47 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Cena: 1/2 steklenice K 1 20
1/1 steklenica (zadošča mesece) K 2.—

Kdor Odol dosledno rabi vsak dan po naših današnjih vednostih kar najbolje neguje zobe in usta.

Najboljša ustna voda.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečno avstrijskega rdečega knjiža	Mesečni obrok za vseh pet srečk iz dobitnih listov samo 5 kron.
1 srečno ogrskega rdečega knjiža	
1 srečno budimpeštanskega knjiža	
1 dobitni list 3% zeml. srečk iz leta 1880	
1 dobitni list 4% ogrsk. hip. srečk iz l. 1884	

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastoj

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

Bay - rum s konjčkom

tvrdke Bergmann & Co, Dečin na Labi

Original vseh znakov bay-ruma, zabranjuje tvoritev prhljaja, prežgodnje osivenje in izpadanje las, jači živce in dela polne mehke lase, poleg tega je na krepko vteralo proti onemoglosti udov (po napornih hojah) proti revmatičnim bolečinam itd. — Vsak dan priznala pisma! — Pazite izrecno na zalepno znamko »konjčke«. Steklenica K 2 in 4 se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. 893

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Sreda 1. značilni tlak 736 mm

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Velitvi	Nebo
november	3. 2. pop.	727.7	7.5	sl. svzh.	dež
	9. zv.	723.9	6.8	sr. svzh.	nevihta
	4. 7. zj.	723.3	6.1	sl. szah.	dež

Srednja včerašnja temperatura 6.7. norm. 6.6. Padavina v 24 urah mm 48.0.

Skoraj nova železna peč (Füllöfen)

se ceno prodaja. — Poizve se Mestni trg 7/III vsak dan od 10.—12. ure dopoldne. 2857

ZELEZATO VINO S KINO
lekarnarja PICCOLI-ja v Ljubljani
Krepiča malokrvne, nerazvite in oslabele osebe

Krepiča navodena močnost železa, kar je pri slabi vseh malokrvij.

1 steklenica 2 kroni.

Iščem viničarja

vincerja

najraje iz okolice Bizeljskega. Služba je stalna, dobra mesečna plača in deputat vina od vsake trgatve, stanovanje s kuhinjo, potrebna drva in eno kravo za užitek, vrt in polje, da si lahko posadi in poseje, kar potrebuje za rodbino. Lahko si pa redi tudi kokoši in dvoje svinj. 2851

Zglasiti se pismeno ali ustmeno na naslov: **Vlado Pramberger, Posjud, Brezje, pošta Sv. Nedelja pri Samoboru.**

Krojaškega pomočnika
spretnega in sposobnega 2862
sprejme takoj krojaški salon
Fr. Kralgher, Gosposka ul. 5.

Gospodična želi začetnega pouka v mandolini

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2859

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, trezen, priden in zanesljiv se sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji. 2844

Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Gostilničar

ali gostilničarka za večjo gostilno pri veliki cerkvi se išče.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2806

Učenec

se sprejme v kavarni Krapš
Škofja ulica šte. 12. 2861

Išče se ženska

katera bi oskrbovala dvoje otrok, ki hodijo v mestno šolo v Novem mestu. Nastop in plača po dogovoru. Obenem ima prodajo žganja čez ulico.

Zglasiti se je pismeno ali ustmeno Dunajska cesta 47. Kristan.

4 kg mesa 16 kron

3 skatle s 550 grami kuhane govedine ali golaža, 1 skatla jetrnih pastet, 1 skatla prženic od rib, 4 skatle norveških sardin. franko s poštnim povzajem. Uvozna trrdka

Adolf L. Krausz stariji, Osjek, Hrvaško, poštni pretinac 30.

Sprejmeta se dva trgovska sotrudnika

ali 2 trgovsko izvežbani gospodični za delikatesno trgovino, z dobrimi izpričevani in priporočili. 2858

Ponudbe pod poštni predal 57.

Sprejmeta se takoj dva trgovska pomočnika

in 2835

dva učenca

iz dobre hiše, v trgovino

Josip Druškovič, Slovenjgradec.

Več 100 zabojev

že rabljenih (s pokrovom) 2826

kupi

Ivan Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Prihodnje dni „KINO IDEAL“.
Smrti jockey.
PREDOR.

Najlenomenalnija, najvratelomelnija in najpresenetljivejša delokrivna asociativna političnost, ki se je kdaj kazala.

Največja umetniška kinematografija, po slovitem romanu Bernhard Kellermannna.

Trgovski pomočnik

spreten manufakturst kakor tudi špecerije
zmožen se sprejme pod ugo-
dnimi pogoji v trgovini mešanega blaga in
deželnih pridelkov 2693

vat. Verbiča nasl. JOSIP SAVELI,
St. Jur ob juž. železnici.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
živetje in smrt z manjšajočimi se
11 vplačili.

„SLAVIJA“

„... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vse poslovanje daje:
čigar pisarne so v lastni ban-
čni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode ceni takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino 2117

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
MESTNI TRG št. 22.

Za jesensko in zimsko sezono

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti 309

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko

Išče se 2847

mesarja

prekajevalca,

ki bi prevzel v najem dve sobi, skla-
dišče, sušilnico in hlev, za februar. Več
se poižve pri

Francetu Jamniku,

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne 2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rijo, kožuhovino,
modno predmete.

Zelo solidna trdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi. "

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblasťeno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

„ Najnovejša izbira „
umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja

in vseh pisarniških

in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

Naznanitev preselitve.

Usojam si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo zalogo špecerije, kolo-
njalnega blaga, rudninskih vod, bencina, petroleja in soli v lastno hišo na Kongresnem trgu 14
(preje Till). Prodajalniški prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vhodu.

Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tu za najštevilnejši obisk z zagotovilom najpazljivejše
postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

JULIUS ELBERT.

2763

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

skladišče nasproti šte. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno
novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznana najnižje cene!

Priznana najnižje cene!

JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„ Zivahna zveza z Ameriko. „

Delniška glavica K 8.000.000.

Nakarila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge, s katerimi se zamore vedno razpolagati,
brez ozira na določbe moratorija ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %